

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Certifikace spotřebitelského řetězce C-o-C

Klára Hájková

**Bakalářská práce
2012**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Klára Hájková**
Osobní číslo: **E09449**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Certifikace spotřebitelského řetězce C-o-C**
Zadávající katedra: **Ústav matematiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zhodnocení významu certifikátu C-o-C obecně a ve firmě Stora Enso Wood Products.

Bakalářská práce bude obsahovat:

- obecné vymezení certifikace C-o-C
- požadavky na proces spotřebitelského řetězce a na systém managementu
- proces přípravy na získání certifikátu
- průběh certifikačního auditu.

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ČSN EN ISO 9001. Systémy managementu jakosti - Požadavky. Praha : Český normalizační institut, 2002. 51 s.

HADRABOVÁ, Alena. Environmentální aspekty podnikání. 1. vydání. Praha : Nakladatelství Oeconomica, 2010. 120 s. ISBN 978-80-245-1709-4.

Chain of Custody of Forest Based Products - Requirements . Switzerland : [s.n.],

2010-11-26. 33 s. Dostupné z WWW:<http://www.pefc.org/standards/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/item/673>

SVOBODA, Ladislav; DOHNALOVÁ, Žaneta ; BĚLINA, Petr. Managementy kvality, bezpečnosti a životního prostředí. 1. vydání. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2008. 193 s. ISBN 978-80-7395-067-5.

www.pefc.org

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Jaromír Zahrádka, Ph.D.**
Ústav matematiky

Datum zadání bakalářské práce: **30. června 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 4. srpna 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2011

Klára Hájková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala RNDr. Jaromíru Zahradkovi, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce a Ing. Zdeňku Lukasovi ze společnosti Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o. za čas, který mi věnoval při poskytování informací a podkladů k této práci.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá certifikací spotřebitelského řetězce dřeva (Chain of Custody). Jsou zde uvedeny jak požadavky na systémy managementu, tak na procesy spotřebitelského řetězce, jednoduše požadavky, které musí být splněny, aby bylo možné získat certifikaci spotřebitelského řetězce. V práci je dále zhodnocen význam tohoto certifikátu pro organizaci Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.

KLÍČOVÁ SLOVA

certifikace, audit, spotřebitelský řetězec, C-o-C, Stora Enso

TITLE

Chain of Custody Certification

ANNOTATION

This work deals with the chain of custody certification. There are listed both the requirements for management systems and processes in the chain of custody, simply the requirements that organizations must comply to be able to obtain chain of custody certification. This work also evaluates the significance of this certificate for the organization of Stora Enso Wood Products Ždírec Ltd.

KEYWORDS

certification, audit, chain of custody, C-o-C, Stora Enso

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 PEFC CERTIFIKACE LESŮ	12
1.1 RADA PEFC.....	12
1.2 HISTORIE	12
1.3 PRINCIPY	13
1.4 PEFC ČESKÁ REPUBLIKA	13
1.5 POLITIKA A CÍLE JAKOSTI.....	14
1.5.1 Politika jakosti.....	14
1.5.2 Cíle jakosti.....	15
1.6 CERTIFIKAČNÍ ORGÁNY	15
1.7 CERTIFIKACE HOSPODAŘENÍ V LESÍCH.....	16
1.7.1 Kvalifikační kritéria pro auditora a certifikační orgány	18
1.7.2 Certifikační audit.....	18
1.8 CERTIFIKACE SPOTŘEBITELSKÉHO ŘETĚZCE C-O-C	19
1.8.1 Pojmy.....	20
1.8.2 Fyzická separace.....	22
1.8.3 Metoda procentuálního podílu.....	23
1.8.4 Požadavky na systém řízení.....	25
1.8.5 Sazebník	26
2 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI STORA ENSO WOOD PRODUCTS ŽDÍREC S.R.O. 27	27
2.1 STORA ENSO	27
2.1.1 Vize, mise.....	30
2.2 STORA ENSO WOOD PRODUCTS ŽDÍREC S.R.O.	30
2.2.1 Základní identifikační údaje z OR.....	30
2.2.2 Mapa.....	30
2.2.3 Historie	31
2.2.4 Společnost v současné době	32
3 CERTIFIKACE C-O-C VE SPOLEČNOSTI STORA ENSO WOOD PRODUCTS ŽDÍREC S.R.O.	33
3.1 VYMEZENÍ SYSTÉMU PEFC C-O-C	33
3.2 METODA FYZICKÉ SEPARACE	33
3.2.1 Identifikace v okamžiku dodání	33
3.2.2 Požadavky na ověřování PEFC C-o-C	34
3.3 METODA PROCENTUÁLNÍHO PODÍLU.....	34
3.3.1 Výrobní dávka	34
3.3.2 Identifikace v okamžiku dodání	34
3.3.3 Identifikace na úrovni dodavatele	35
3.3.4 Metoda objemového kreditu.....	35
3.3.5 Společná jednotka.....	36
3.3.6 Vlastní prodej	36
3.3.7 Způsob označování původu prodáváného dříví.....	36
3.4 KONTROVERZNÍ ZDROJE.....	37
3.4.1 Hodnocení rizika	37
3.5 LOGO PEFC	39
3.6 POŽADAVKY NA SYSTÉM MANAGEMENTU	39
3.6.1 Hodnocení dodavatelů	40
3.6.2 Představitel vedení pro C-o-C	40
3.6.3 Lidské zdroje	41
3.6.4 Interní audit	42
3.6.5 Řízení neshody	42
3.6.6 Kontrola.....	43
3.7 VYHODNOCENÍ VÝZNAMU CERTIFIKÁTU C-O-C	44
3.7.1 Analýza necertifikovaných dodavatelů	44

3.7.2	Nákup certifikované suroviny	46
3.7.3	Prodej certifikované suroviny.....	47
3.7.4	Porovnání tržeb společnosti SEWP	48
ZÁVĚR		50
POUŽITÁ LITERATURA		51
SEZNAM PŘÍLOH		53

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Definice klíčových pojmů	21
Tabulka 2: Sazebník poplatků PEFC notifikace.....	26
Tabulka 3: Obvyklé hodnoty koeficientů	36
Tabulka 4: Zhodnocení dodavatelů	38
Tabulka 5: Opatření ke snižování rizika.....	38
Tabulka 6: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2007	44
Tabulka 7: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2008	44
Tabulka 8: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2009	45
Tabulka 9: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2010	45
Tabulka 10: Analýza necertifikovaných dodavatelů (obce a soukromí majitelé)	45
Tabulka 11: Analýza ostatních necertifikovaných dodavatelů.....	45
Tabulka 12: Prodej certifikované a necertifikované suroviny v m ³	47
Tabulka 13: Tržby za jednotlivé roky v tis. Kč	48

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma regionální certifikace lesního hospodářství a návaznost na spotřebitelský řetězec.....	16
Obrázek 2: Složení zaměstnanců Stora Enso podle země za rok 2010	27
Obrázek 3: Výrobní závody.....	28
Obrázek 4: Podíl jednotlivých segmentů na provozním zisku za rok 2010	29
Obrázek 5: Podíl jednotlivých odvětví na prodeji za rok 2010	29
Obrázek 6: Sídlo společnosti Stora Enso Wood Products, s.r.o.	31
Obrázek 7: Hodnocení dodavatelů	37
Obrázek 8: Graf popisující nákup certifikované suroviny v m ³ za jednotlivá pololetí.....	46
Obrázek 9: Graf popisující nákup certifikované a necertifikované suroviny v m ³	47
Obrázek 10: Graf popisující prodej certifikované a necertifikované suroviny	48
Obrázek 11: Tržby společnosti SEWP	49

SEZNAM ZKRATEK

CFCS	Český systém certifikace lesů (Czech Forest Certification Scheme)
C-o-C	spotřebitelský řetězec dřeva (Chain of Custody)
ČIA	Český institut pro akreditaci
ČR	Česká republika
IS	informační systém
ISO	Mezinárodní organizace zabývající se tvorbou norem (International Standard Organization)
KVH	Konstruktions Voll Holz (hoblované konstrukční řezivo)
m	metr
OR	obchodní rejstřík
Q	kvartál
PEFC	Program vzájemného uznávání systémů certifikace lesů (Program for the Endorsement of Forest Certification Schemes)
Sb.	Sbírka zákonů
SEWP	Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.
SW	software
USA	Spojené státy americké
VB	Velká Británie

ÚVOD

V současné době plné automobilů, továren a jedovatých plynů je zapotřebí, aby lidé chránili životní prostředí. Proto je také potřebná ochrana lesů, které jsou stále více ničeny a devastovány, ačkoli jsou pro náš život nesmírně důležité. Les pro nás znamená místo, kde si můžeme odpočinout od shonu běžného dne, společenství mnoha druhů živočichů a rostlin, nebo zpomalující prvek ve změně klimatu díky jeho schopnosti vázat uhlík.

Téma certifikace spotřebitelského řetězce lesních produktů jsem si vybrala proto, že mi není lhostejná budoucnost našeho životního prostředí. Je nutné zvýšit úsilí při podpoře udržitelného hospodaření v lesích a tato úsilí podporuje právě certifikace lesů.

V první části této práce je tedy přiblížena právě tato problematika. Je zde uvedena charakteristika systému PEFC a také jeho historie. Dále se práce zabývá vytyčenými cíli PEFC v oblasti kvality, stručnou charakteristikou certifikačních orgánů a certifikací hospodaření v lesích, v této souvislosti jsou přiblížena kritéria a požadavky na auditory. Nakonec je práce soustředěna na certifikaci spotřebitelského řetězce. V rámci tohoto tématu jsou zde popsány požadavky na systém managementu a procesy spotřebitelského řetězce, které je nutné splnit, aby organizace získala certifikát spotřebitelského řetězce lesních produktů C-o-C.

V druhé části je představena společnost Stora Enso a Stora Enso Wood Products Ždírec, s.r.o., tzn. údaje z obchodního rejstříku, stručný popis její historie a současnosti.

Na to, jak společnost aplikovala požadavky na proces fyzické separace, metodu procentuálního podílu a na systém managementu, se práce soustředí v třetí části. Dále je zde uveden stručný nástin toho, jak se společnost vypořádává s hodnocením rizika.

Posledním tématem bakalářské práce je vyhodnocení certifikátu C-o-C. Byla provedena analýza necertifikovaných dodavatelů, nákupu certifikované suroviny jak v procentech, tak v m³, porovnání prodeje certifikované a necertifikované suroviny. Nakonec bylo provedeno zhodnocení tržeb společnosti před a po získání certifikátu, aby se potvrdilo, či vyvrátilo, že certifikát C-o-C ve velké míře ovlivňuje prosperitu společnosti.

Cílem práce je zhodnocení významu certifikátu C-o-C pro společnost Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.

1 PEFC CERTIFIKACE LESŮ

V poslední době enormně roste v naší společnosti význam životního prostředí, a to platí i pro podnikatele. Spotřebitelé, zákazníci a veřejné orgány vyžadují stále více záruk souvisejících s původem zpracovávaného dřeva. Je proto nutné zajistit trvale udržitelné hospodaření v lesích pomocí postupů šetrných k životnímu prostředí. Dodržování těchto postupů prokazuje certifikace lesů. Certifikáty udělují certifikační orgány, kterých působí na našem území celá řada.

Systém PEFC je nejrozšířenějším systémem na světě. PEFC certifikované lesy celosvětově přesahují 242 milionů hektarů lesů a v České republice 1,85 mil. ha, tedy více než 70 % celkové rozlohy lesů v ČR. [9]

1.1 Rada PEFC

Rada PEFC je nezávislá, nezisková, mezinárodní organizace se sídlem v Ženevě. Působí celosvětově a vytváří mechanismy pro hodnocení národních systémů certifikace lesů. Dále umožňuje používat logo PEFC těm organizacím, které splňují všechny požadavky.

1.2 Historie

Rada PEFC byla založena 30. června 1999 v Paříži. Mezi zakladateli figurovala i ČR. Zakladateli tedy byli: Belgie, ČR, Finsko, Francie, Irsko, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

V roce 2000 byl uznán CFCS a rozloha PEFC certifikovaných lesů byla větší než 20 mil. hektarů. Byla poprvé udělena licence na logo PEFC. Rada uznala systémy Finska, Německa, Norska a Švédska.

Členy Rady PEFC se stávají také Itálie, Kanada, Litva, USA, VB, a to v roce 2001. Byl uznán systém Francie, Litvy a Švýcarska.

V roce 2002 byla vytvořena celosvětová databáze certifikovaných lesů, což mělo obrovský příznivý dopad na zákazníky, kteří si již mohli ověřit původ dřeva a nakupovat výrobky nesoucí logo PEFC. Bylo schváleno členství Austrálie, Brazílie, Estonska, Chile, Lucemburska, Malajsie a Slovenska. Došlo k uznání systémů Dánska, Španělska a VB.

Rozloha certifikovaných lesů překročila v roce 2004 rozlohu 50 mil. hektarů. Byly uznány systémy Austrálie, Chile, Itálie a Portugalska. Rada PEFC se rozšiřuje o Gabon a Rusko.

PEFC certifikované lesy přesáhly rozlohu 100 mil. hektarů, což PEFC staví do pozice celosvětově největšího systému certifikace lesů. Došlo k tomu hlavně díky uznání systému Kanady, dále Brazílie, Lucemburska a Slovenska. Přibyli také noví členové do Rady, a to Bělorusko a Slovinsko. Švýcarsku byla pozastavena platnost národních standardů pro neplnění třech požadavků PEFC, ale v roce následujícím byla opět obnovena.

Rozloha certifikovaných lesů přesáhla v roce 2006 hranici 200 mil. hektarů. Členy Rady PEFC se stávají Kamerun a Uruguay. PEFC schválil slovinský systém.

V roce 2008 bylo přesunuto sídlo z Lucemburska do Ženevy a došlo k uznání estonského systému.

V roce 2009 došlo k uznání gabonského a malajského národního systému. [9]

1.3 Principy

- Trvalá udržitelnost

PEFC propaguje ekologicky vhodné a prospěšné hospodaření v lesích, které také sama nezávisle kontroluje. PEFC dále zajišťuje dodávky výrobků z certifikovaných lesů.

- Důvěryhodnost

PEFC vytváří národní standardy certifikace lesů, které využívají mezinárodní dohody o ochraně lesů. K doložení nezávislé kontroly jsou využívány mezinárodně uznávané certifikační a akreditační procesy.

- Přizpůsobivost

Systém certifikace je koncipován tak, aby umožnil certifikaci malým soukromým vlastníkům lesů, středním vlastníkům i mezinárodním firmám.

1.4 PEFC Česká republika

PEFC Česká republika je dobrovolné a nezávislé sdružení právnických osob s působností na celém území ČR.

Mezi hlavní aktivity PEFC Česká republika patří zejména vytvoření a správa Českého systému certifikace lesů, administrace vlastnických práv na logo PEFC a prezentace Českého systému certifikace lesů u nás v ČR i v zahraničí, dále vytvoření a revize trvale udržitelného hospodaření v lesích, požadavků na auditory a certifikační orgány a pravidel pro certifikaci spotřebitelského řetězce lesních produktů. [9]

1.5 Politika a cíle jakosti

Certifikace lesů by měla zajišťovat trvale udržitelné hospodaření všem vlastníkům lesa, kteří se účastní regionální certifikace. K naplnění tohoto poslání slouží následující body politiky a cíle jakosti Sdružení vlastníků a správců lesních majetků.

1.5.1 Politika jakosti

- Podporovat trvale udržitelné hospodaření v lesích

Trvale udržitelné hospodaření se vyznačuje trvalým zabezpečením stability, druhové rozmanitosti, regenerační kapacity, produkční schopnosti a vitality.

- Certifikační systém je otevřený pro všechny vlastníky lesa

Systém přistupuje ke všem vlastníkům stejným způsobem bez ohledu na velikost vlastnictví, ale to pouze za předpokladu splnění stanovených podmínek a uhrazení poplatků za vystavení osvědčení o účasti a za podání žádosti o účast.

- Je podporováno víceúčelové využití lesa

Pro budoucí generace je zajištěno zvětšování plochy certifikovaných lesů. Z toho vyplývá trvalá a vyrovnaná produkce dřeva, ale i zvyšování rozlohy a stability lesa jako nositele mimoprodukčních funkcí pro veřejnost.

- Zvyšování odborné úrovně hospodaření

Ke zvyšování odborné úrovně je třeba využívat výsledků a novinek vědy a lesnického výzkumu. Dále je využíváno jak osvěty vlastníků, tak laické veřejnosti, protože je důležité vnímat důležitost lesa pro člověka.

- Certifikace je vnímána jako nástroj ke zvyšování stability životního prostředí

Životní prostředí je závislé na kvalitě lesů. Jestliže chceme stabilizovat lesní prostředí, musíme udržovat genofond pro vhodnou obnovu lesních porostů, uplatňovat integrovanou ochranu proti škůdcům a omezovat pesticidy a hnojiva.

- Důvěryhodnost certifikačního systému

Mnoho indikátorů potřebných ke kontrole systému není kontrolováno jen odborníky a auditory, ale často i laickou veřejností, protože neomezený vstup do lesů ČR tuto kontrolu umožňuje. Systém certifikace PEFC je navíc provázán s informacemi od státní správy lesů, a právě tato vlastnost odlišuje PEFC od jiných certifikačních systémů.

1.5.2 Cíle jakosti

- Trvale udržitelné hospodaření v lesích

ČR přijala závazek hospodařit v lesích trvale udržitelným způsobem.

- Účast co největšího počtu vlastníků lesa v procesu certifikace

Díky co možná největšímu počtu vlastníků lesů v tomto procesu se dosáhne odpovídajícímu podílu lesů obhospodařovaných trvale udržitelným způsobem.

- Dosahování trvalé produkce dříví jako obnovitelného přírodního zdroje

Trvalé produkce dříví se dosáhne především tím, že se bude zvyšovat podíl přirozené obnovy lesa, uplatňovat integrovaná ochrana proti škůdcům, obnovovat les vhodnými dřevinami, zvyšovat celková rozloha půdy lesa a že se nebudou překračovat limity pro těžbu.

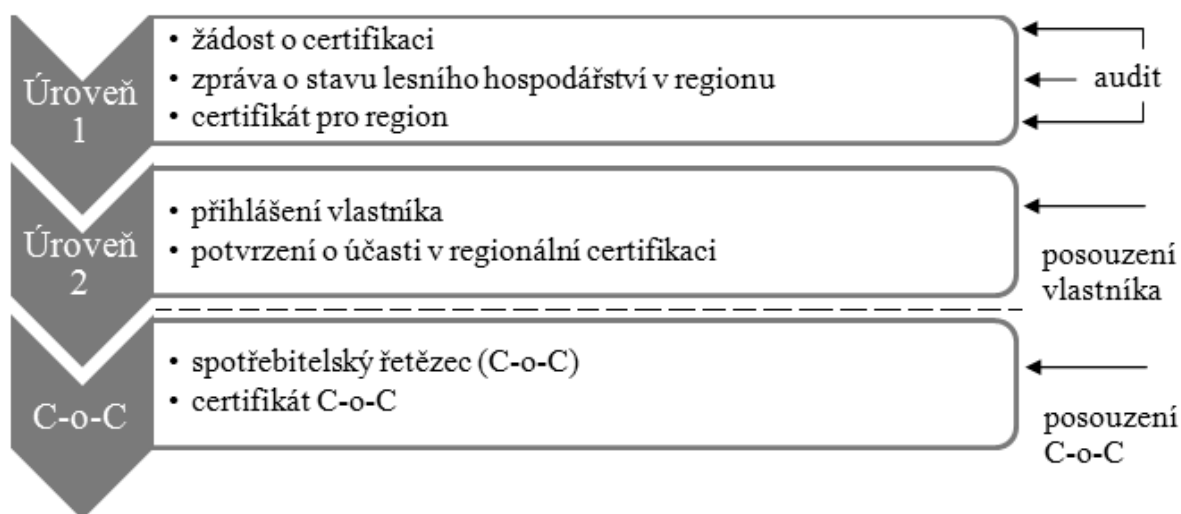
- Zajištění ostatních veřejně prospěšných funkcí lesa v zájmu občanů ČR

Podpora tohoto cíle je zajišťována zohledňováním sociální a rekreační funkce lesa, ochrany přírody, zachováním obecného využívání lesa a integrovaným hospodařením v lesích ochranných a lesích zvláštního určení.

1.6 Certifikační orgány

Organizace, která si přeje zažádat o certifikát spotřebitelského řetězce lesních produktů, by měla kontaktovat jeden z certifikovaných a notifikovaných orgánů, které jsou akreditovány Českým institutem pro akreditaci a notifikovány PEFC Česká republika k certifikaci spotřebitelského řetězce. Pouze PEFC je oprávněn vydávat, prodlužovat i odejmout certifikát C-o-C. Akreditace ČIA zaručuje vypracované postupy certifikace certifikačním orgánem, dále je zárukou kompetentního a nezávislého certifikačního orgánu. Mezinárodní požadavky kladené na certifikační orgány jsou definované v ISO dokumentech. [9]

1.7 Certifikace hospodaření v lesích

Obrázek 1: Schéma regionální certifikace lesního hospodářství a návaznost na spotřebitelský řetězec

Zdroj: upraveno podle [1]

Certifikace hospodaření v lesích je určena jak pro vlastníky lesů (tato certifikace probíhá ve dvou úrovních, jak je vidět na obrázku 1), tak pro obchodníky a zpracovatele dřeva a výrobků z něj.

První úroveň se zabývá hodnocením stavu regionu, který je chápán jako lesní území ohraničené geografickými, administrativními nebo politickými hranicemi. Nezávislý audit certifikačního orgánu zde hodnotí soulad stavu lesa a systému obhospodařování.

Auditor musí mít statut třetí osoby, musí tedy být nezávislý na zúčastněných stranách a musí splňovat kvalifikační kritéria, která jsou v této práci popsána v kapitole 1.7.1. Třetí osoba vyhodnotí zprávu o celkovém stavu regionu a reprezentativního vzorku vlastníků lesa, a pokud zpráva odhalí vážné nesrovnalosti se standardy certifikace, může tato situace vést až k zamítnutí žádosti o certifikaci nebo ke ztrátě statutu certifikovaného regionu.

Druhá úroveň se týká individuálních vlastníků lesa a je dobrovolná. Jednotliví vlastníci se mohou přihlásit k regionální certifikaci pro region, ve kterém se nachází jejich lesní majetek, za podmínky splnění kritérií, která jsou definována v normativním dokumentu CFSC 1002:2006. Posouzení těchto kritérií je prováděno v rámci interního auditu, který provádí buď žadatel sám, nebo jím pověřená organizace.

Žadatel o regionální certifikaci musí mít zavedeny tyto prvky systému managementu jakosti:

- odpovědnost vedení,
- vnitřní audity hospodaření individuálních vlastníků účastnících se regionální certifikace,
- nápravná opatření,
- preventivní opatření.

Dále má žadatel povinnost:

- rozhodnout o zahájení certifikace, to se projeví podáním žádosti,
- vybrat certifikační orgán, se kterým nadále komunikuje v rámci auditu,
- zajistit informace, které jsou nutné k podání žádosti o certifikaci,
- připravit nutnou dokumentaci,
- vést seznam individuálních vlastníků lesa, kteří se účastní regionální certifikace,
- zabezpečit soulad všech účastníků regionální certifikace s kritérii certifikace.

Aby mohl vlastník lesa požádat o certifikaci, musí vypracovat a schválit Zprávu o stavu lesního hospodářství regionu, která popisuje vztah mezi managementem jakosti a trvale udržitelným hospodařením. Tato zpráva má dvě části, první část musí obsahovat:

- název,
- předmět,
- obsah,
- úvod,
- charakteristika regionu,
- politika a cíle vzhledem k trvale udržitelnému hospodaření v lesích,
- organizační struktura k zajišťování systému hospodaření v lesích,
- popis zajištění kritérií,
- vypracování indikátorů kritérií a jejich plnění.

Druhá část zprávy musí obsahovat příručku jakosti pro zajišťování účasti individuálních vlastníků lesa, vnitřní audity hospodaření individuálních vlastníků a nápravná a preventivní opatření.

Pokud má žadatel zprávu v pořádku a audit proběhl taktéž úspěšně, je mu poskytnut na pět let regionální certifikát, který potvrzuje, že les je obhospodařován trvale udržitelným způsobem. [1]

Obchodníků a zpracovatelů dřeva a výrobků z něj se týká certifikace spotřebitelského řetězce dřeva. Tomuto tématu se práce věnuje v následujících kapitolách.

1.7.1 Kvalifikační kritéria pro auditora a certifikační orgány

Auditoři, kteří posuzují lesní hospodářství, musí splňovat tři základní podmínky, které vyplývají z požadavků na auditory systému jakosti a znalostí a praktických zkušeností z lesního hospodářství:

- auditoři musí splňovat základní podmínky pro auditory systému jakosti definovaných v ČSN EN ISO 19 011 pro obor Zemědělství, myslivost, lesnictví, rybolov a chov ryb,
- dále musí prokázat přiměřené vzdělání a praktické zkušenosti z oboru lesního hospodářství,
- nakonec musí auditor prokázat znalost Českého systému certifikace lesů.

Auditoři, kteří posuzují spotřebitelský řetězec, musí splňovat obecná kritéria pro auditory systému jakosti pro obor Dřevozpracující průmysl a prokázat znalost Českého systému certifikace lesů.

Certifikační orgán posuzující lesní hospodářství musí prokázat:

- nestrannost,
- nezávislost,
- technickou způsobilost v oblasti lesního hospodářství,
- akreditaci získanou u ČIA.

Certifikační orgán posuzující spotřebitelský řetězec dřeva musí prokázat nestrannost a nezávislost, technickou způsobilost v oblasti dřevozpracujícího průmyslu a akreditaci. [2]

1.7.2 Certifikační audit

Zažádá-li organizace o certifikaci C-o-C, je u ní následně proveden certifikační audit. Jestliže organizace již vlastní tuto certifikaci, probíhá u ní jednou za pět let recertifikační audit, který si klade za cíl zjistit, zda organizace plní požadavky dané normou a zda může být prodloužena platnost certifikátu.

Auditor má povinnost sepsat Zprávu z auditu C-o-C., která se skládá ze čtyř kapitol a závěru.

- První kapitola

V této části auditor posuzuje Příručku C-o-C, přílohy Příručky C-o-C některé další dokumentace. Závěrem prvního úseku musí auditor vyslovit zhodnocení, zda dokumenty splňují požadavky certifikačních kritérií.

- Druhá kapitola

V druhé kapitole jsou kontrolovány požadavky na proces spotřebitelského řetězce – fyzickou separaci. Auditor prověřuje všeobecné požadavky na fyzickou separaci, identifikaci původu a separaci certifikované suroviny a její prodej.

- Třetí kapitola

Zde je auditor zaměřen na plnění požadavků na proces spotřebitelského řetězce – procentuální metodu, tedy na dodržování všeobecných požadavků, identifikaci původu certifikované suroviny, výpočet certifikovaného procentuálního podílu, převod vypočteného podílu na výstupy, prodej produktů a na to, zda společnost při nákupu dřevní suroviny požaduje podepsání prohlášení o nekontroverznosti dodávky.

- Čtvrtá kapitola

Ve čtvrté kapitole je posuzován systém managementu. Auditor prověřuje všeobecné požadavky dané normou, odpovědnosti a pravomoci v organizaci, dokumentování postupů, management zdrojů (především způsobilost zaměstnanců pracovat s certifikovanou surovinou), kontrolu a řízení.

- Závěr

Auditor v této části vypisuje nejdůležitější silné stránky C-o-C posuzované organizace a také oblasti pro zlepšení. Poslední částí zprávy je závěrečný výrok auditora o vydání nebo prodloužení certifikátu.

1.8 Certifikace spotřebitelského řetězce C-o-C

Spotřebitelé, jejichž počet stále stoupá, požadují prokazatelný původ dřevní suroviny. A to z toho důvodu, že dřevo prochází přes řetězec mnoha těžebních, zpracovatelských, výrobních a obchodních subjektů, než se dostane k finálnímu zákazníkovi. A ten chce, aby tok suroviny byl neustále sledován, chce mít jistotu, že produkt či produktová řada splňuje kritéria normativního dokumentu a pochází z certifikovaných lesů.

Certifikát C-o-C je definován jako posudek, který pochází od nezávislého, akreditovaného a notifikovaného certifikačního orgánu a je koncipován tak, že se může zavést v rámci existujících standardů ISO 9000 a ISO 14000. Díky jeho přijatelným požadavkům je v ČR přihlášeno k certifikaci více než 230 společností.

Certifikace si klade za cíl podpořit nabídku a poptávku po produktech pocházejících z lesů obhospodařovaných trvale udržitelným způsobem, a tím neustále zlepšovat řízení světových lesních zdrojů. Dále chce poskytovat zákazníkům přesné a ověřitelné informace o původu materiálu, který je obsažen v produktu. [9]

V České republice je ochrana lesa upravována především zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon) a dalšími právními normami, které se vztahují k tomuto zákonu, nejčastěji to jsou vyhlášky ministerstva zemědělství. [5] V lesním zákoně je pojednáno o kategorizaci lesů, o jejich ochraně a užívání, dále o trvale udržitelném hospodaření a přestupcích.

Povinností všech, kteří v lesích hospodaří, je neohrožovat a nepoškozovat les. Je nutné podotknout, že ne vždy je vlastník lesa ten, kdo v lese hospodaří. Proto se vlastníci a nájemci lesa musí dohodnout na povinnostech a na dodržování pravidel, aby se nedostali do rozporu se zákonem. [5]

Norma CFCS 2002:2011 je v současnosti nejaktuálnější předpis, a je zároveň i jediný dokument upravující C-o-C, v němž jsou specifikovány všechny požadavky na zpracovatele dřeva. PEFC se snaží jít nad rámec české legislativy (lesní zákon) a vytvářet ještě přísnější podmínky pro vlastníky lesa a zpracovatele dřeva s cílem maximálně podpořit trvale udržitelné hospodaření v lesích.

Tato norma specifikuje dva přístupy ke spotřebitelskému řetězci, které jsou zároveň i požadavky na tento proces. Těmito přístupy se práce zabývá v následujících kapitolách, ale ještě předtím je nutné objasnit některé pojmy týkající se certifikátu C-o-C.

1.8.1 Pojmy

Pojmy týkající se certifikace spotřebitelského řetězce jsou vysvětleny v tabulce 1 na následující stránce.

Tabulka 1: Definice klíčových pojmů

Certifikovaná surovina	Surovina, jejíž původ je pokryt prohlášeními spotřebitelského řetězce.
Certifikovaný produkt	Produkt, který obsahuje certifikovanou surovinu ověřenou spotřebitelským řetězcem.
Spotřebitelský řetězec lesních produktů	Veškeré změny ve vlastnictví lesních produktů a výrobků z nich během řetězce těžby, dopravy, zpracování a distribuce od lesa ke konečnému spotřebiteli.
Kontroverzní zdroje	Nelegální nebo neoprávněná těžba (např. těžba v lesních oblastech chráněných zákonem a také v lesních oblastech oficiálně zveřejněných vládními orgány, dále v oblastech, u nichž se plánuje budoucí přísné chránění zákonem, aniž by vládní orgány daly povolení k těžbě).
Prohlášení / značka	Prohlášení, které označuje určité vlastnosti produktu.
Lesní produkt	Produkt, který obsahuje surovinu, která má původ v lesích.
Neutrální surovina	Surovina, jejíž původ je považován za neutrální při výpočtu certifikovaného procentuálního podílu. Kvalifikační kritéria pro neutrální surovinu jsou definována specifickým systémem certifikace lesů nebo systémem označování nebo samotnou organizací pro účely vlastní značky.
Původ suroviny	Informace související se surovinou použitou v produktu, která se vztahuje buď k vlastnostem místa, odkud surovina pochází, nebo ke konkrétnímu místu, odkud surovina pochází. Pro účely prohlášení o certifikaci lesů platí první možnost - „vlastnosti místa, odkud surovina pochází“. Druhá možnost - „místo, odkud surovina pochází“ - je aplikovatelná pouze u metody fyzické separace, kdy se organizace rozhodla sledovat konkrétní místo, odkud surovina pochází.
Ostatní surovina	Surovina jiná než certifikovaná a neutrální surovina. Kvalifikační kritéria pro ostatní surovinu mohou být definována konkrétním systémem certifikace lesů nebo systémem označování nebo samotnou organizací pro účely vlastní značky.
Fyzická separace	Postup, v rámci něhož se různé druhy suroviny různého původu ukládají odděleně tak, aby původ suroviny použité při výrobě produktu byl znám.
Zpracovatelný průmyslový odpad	Dřevo a dřevní vlákna ve formě pilin, dřevních vláken, tiskařského odpadu, odřezků z rostlého dřeva nebo odřezků z vrstveného dřeva, zpravidla souběh produktů pocházející z jakékoli přeměny dřeva nebo z výrobního procesu a který lze opakovaně použít nebo recyklovat jako surovinu pro výrobní proces či využít jako palivo.
Spotřebitelský dřevní odpad	Dřevo a dřevní vlákna z předchozího užití, které lze recyklovat či použít opakovaně; nepatří sem pilařský nebo lesní odpad.

Výrobní dávka	Soubor produktů vyrobených nebo obchodovaných ve specifikovaných procesech v průběhu stanovené doby.
Recyklované dřevo a dřevní vlákna	Průmyslový dřevní odpad, dřevní vlákna a spotřebitelský dřevní odpad.
Dřevní surovina	Surovina nebo polotovary na bázi dřeva (např. kulatina, štěpky, piliny, řezivo, desky, buničina, papír, korek, kůra, pryskyřice).
Proces	Soubor činností transformující vstup na výstup.

Zdroj: upraveno podle interních dokumentů společnosti SEWP

1.8.2 Fyzická separace

Fyzická separace je proces, v němž jsou materiály od sebe odděleny tak, aby původ materiálů používaných a předávaných zákazníkovi byl stále znám.

Ty organizace, jejichž certifikovaná surovina se nemísí s jinými materiály nebo může-li být identifikována po celý průběh procesu, by měly preferovat fyzickou separaci. Potom by měly ale zajistit, aby byla certifikovaná surovina oddělena ve všech fázích výrobního procesu. [3]

Pro tuto metodu je příznačné, že v momentě dodání a dále na úrovni dodavatele dochází k identifikaci původu suroviny. Ke každé dodávce suroviny se musí připojit dokument, ve kterém nesmí chybět následující informace: [6]

- a) název organizace jako odběratele dodávky,
- b) identifikace dodavatele,
- c) identifikace produktů,
- d) dodávané množství pro každý produkt,
- e) datum dodávky, dodací lhůta a zúčtovací období,
- f) formální prohlášení o původu suroviny
- g) identifikátor certifikátu spotřebitelského řetězce, který potvrzuje certifikovaný stav dodavatele. [3]

Poskytnout tento dokument je povinnost každého dodavatele certifikovaných surovin. Organizace musí tyto dokumenty poskytovat, a to i v případě, že odběratel si tyto dokumenty nepřeje, došlo by totiž k porušení normativního dokumentu.

Certifikovaná surovina musí být rozpoznatelná na všech úrovních výrobního, obchodního a skladovacího procesu. To si organizace zabezpečuje fyzickou separací v rámci výroby a skladovacích prostor, fyzickou separací v rámci času nebo jasným identifikováním

certifikované suroviny v průběhu procesu. Tyto požadavky mají pro organizaci významný ekonomický dopad, jelikož se zvyšují náklady na skladování a na manipulaci se surovinou.

Tato metoda je nejvýhodnější pro ty organizace, které mají podíl certifikované suroviny 100%, ty už totiž nemusí provádět fyzickou separaci ve výrobních a skladovacích prostorách, protože se u nich nevyskytuje jiná než certifikovaná surovina. [6]

1.8.3 Metoda procentuálního podílu

Procentuální metoda je vhodná pro organizace, které mísí certifikovanou surovinu s jinými surovinami, nebo ve kterých je špatně identifikovatelná. Je nutné zde definovat termín produktová skupina, což je skupina, která je spojena *„bud' s jediným typem produktů, nebo se skupinou produktů, která obsahuje stejnou nebo podobnou vstupní surovinu, rozdělenou například podle dřeviny, suroviny apod. Surovina, která vstupuje do příslušné produktové skupiny, musí mít identickou měrnou jednotku nebo jednotky, které jsou převoditelné na společnou měrnou jednotku.“* [3, str. 22]

Organizace je zde také povinna ke každé dodávce suroviny, která vstupuje do produktové skupiny, dodat průvodní dokumentaci s informacemi potřebnými k identifikaci původu, a to s minimálně následujícími informacemi, které jsou stejné jako pro metodu fyzické separace:

- a) identifikace odběratele,
- b) identifikace dodavatele,
- c) identifikace produktů,
- d) dodávané množství pro každý produkt,
- e) datum dodávky, dodací lhůtu a zúčtovací období,
- f) formální prohlášení o původu suroviny,
- g) identifikátor certifikátu spotřebitelského řetězce, který potvrzuje certifikovaný stav dodavatele.

Na základě těchto informací musí organizace suroviny klasifikovat jako certifikované, neutrální nebo ostatní. Certifikované suroviny jsou lesní suroviny nepocházející z geneticky modifikovaných organismů dodávané s prohlášením „PEFC certifikováno“ nebo recyklované suroviny bez tohoto prohlášení. Neutrální suroviny jsou jiné než na bázi lesa a mezi ostatní patří lesní suroviny jiné než certifikované.

Procentuální podíl certifikované suroviny musí organizace vypočítávat pro každou produktovou skupinu a období prohlášení zvlášť, a to podle vzorce (1):

$$P_c[\%] = \frac{V_c}{V_c + V_o} \times 100, \quad (1)$$

kde: P_c je procentuální podíl certifikované suroviny;

V_c je objem certifikované suroviny;

V_o je objem ostatní suroviny.

Procentuální podíl musí být vypočítán na základě společné měrné jednotky použité pro všechny suroviny zahrnuté do výpočtu, a to buď jako jednoduchý procentuální podíl, ve kterém musí organizace vypočítat procento certifikované suroviny z fyzicky obsažené suroviny v konkrétních produktech produktové skupiny, nebo jako klouzavý procentuální podíl. V něm se procento certifikované skupiny vypočítá z konkrétní produktové skupiny a období.

Přepočítání procentuálního podílu certifikované suroviny se provádí dvěma metodami, a to:

- metodou průměrného procentuálního podílu

Organizace musí pro všechny produkty v produktové skupině, pro kterou se počítá procentuální podíl, použít to samé procento. Jako příklad zde může být uvedena produktová skupina, jejíž certifikovaný podíl tvoří 60%, potom může být tato skupina prodávána jako certifikovaný produkt obsahující 60% certifikované suroviny, a to např. se značkou „z 60% PEFC certifikováno“.

- metodou objemového kreditu

Objemový kredit může být vypočítán dvěma metodami, a to buď prostřednictvím procentuálního podílu certifikované suroviny a objemu konečných produktů, nebo vstupní suroviny a poměru vstupu a výstupu. Při použití první metody se násobí procentuální podíl certifikované suroviny s objemem výstupních produktů. U metody druhé organizace počítá objemové kredity přímo z vstupní suroviny, která je certifikovaná. To se provede vynásobením objemu vstupní certifikované suroviny s poměrem vstupu a výstupu. [3]

Kromě požadavků na proces spotřebitelského řetězce norma specifikuje také minimální požadavky na systém řízení. Těm je věnována následující kapitola.

1.8.4 Požadavky na systém řízení

Organizace splňuje minimální požadavky na systém managementu, jestliže používá systém managementu jakosti (9001:2008) nebo systém environmentálního managementu (14001:1996).

„Vedení organizace musí definovat a dokumentovat svůj závazek, zavést a udržovat požadavky spotřebitelského řetězce v souladu s tímto dokumentem. Takovýto závazek organizace musí být k dispozici zaměstnancům organizace, dodavatelům, odběratelům a ostatním zainteresovaným stranám.“ [3, str. 29]

V organizaci musí fungovat celkově odpovědná osoba za spotřebitelský řetězec, která je zároveň i členem vedení. Dále v ní musí být určen personál, který se bude zabývat zavedením a udržováním spotřebitelského řetězce, jakožto i stanovením práv a povinností zaměstnanců, které se budou týkat především pořizování suroviny a identifikace jejího původu, zpracování produktů, jejich značení a prodeje, evidence záznamů a interního auditu.

Postupy týkající se spotřebitelského řetězce musí být zdokumentovány, a to tak, že dokumentace musí obsahovat prvky jako organizační strukturu, práva a povinnosti vztahující se ke spotřebitelskému řetězci, popis toku suroviny (ve výrobním i obchodním procesu), definování produktových skupin, postupy pro proces spotřebitelského řetězce, postupy pro interní audity a pro řešení stížností.

Organizace dále musí vést, uchovávat (po dobu nejméně pěti let) a spravovat všechny záznamy týkající se spotřebitelského řetězce. Je nutné vést záznamy o všech dodavatelích certifikované suroviny, o vstupních surovinách, o prodaných produktech, o interních auditech a o stížnostech a jejich řešení.

Zaměstnanci, jichž se týká zavedení a udržování spotřebitelského řetězce, musí být způsobilí ve smyslu školení, vzdělávání, dovedností a zkušeností. V organizaci je nutné provádět minimálně jednou ročně interní audit. V normě je dále uveden postup při obdržení stížnosti, kdy organizace musí potvrdit přijetí stížnosti, shromáždit a ověřit informace týkající se stížnosti a vyhodnotit je, oznámit rozhodnutí a postup řízení návrhovateli a nakonec učinit příslušná nápravná opatření.

Dále norma specifikuje sociální, zdravotní a bezpečnostní požadavky, které vycházejí z Deklarace o základních principech a právech při práci. Organizace nesmí zaměstnancům zabraňovat ve sdružování, využívat nucené práce, využívat pracovníků mladších 15 let nebo pracovníků bez ukončené povinné školní docházky a musí dokázat, že pracovní podmínky neohrožují bezpečnost a zdraví. [3]

1.8.5 Sazebník

Pokud společnost stojí o PEFC certifikaci, musí počítat s tím, že je nutné každý rok hradit notifikační poplatek, který je závislý na počtu zaměstnanců, kteří přijdou v rámci organizace do kontaktu s certifikovanou surovinou. Odpovědný pracovník je povinen v rámci auditu C-o-C předložit certifikačnímu orgánu, auditoru i PEFC čestné prohlášení o aktuálním počtu takovýchto zaměstnanců. Sazebník poplatků je vyobrazen v tabulce 2.

Tabulka 2: Sazebník poplatků PEFC notifikace

Počet zaměstnanců/pracovníků spadajících do certifikace spotřebitelského řetězce lesních produktů PEFC	Notifikační poplatek (Kč/rok) bez DPH
0 - 5	2 500,-
6 - 10	5 000,-
11 - 50	10 000,-
51 - 125	15 000,-
126 - 200	20 000,-
201 a více	40 000,-

Zdroj: upraveno podle [9]

2 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI STORA ENSO WOOD PRODUCTS

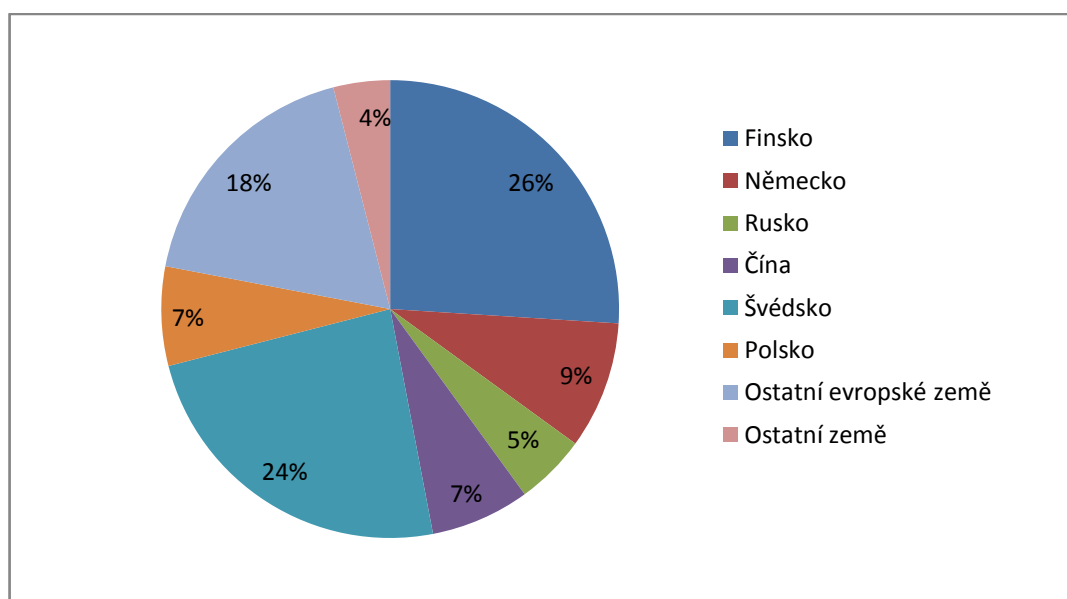
ŽDÍREC S.R.O.

Druhá kapitola této práce je věnována podniku Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o., o kterém bude blíže pojednáno až po přiblížení jeho mateřské společnosti Stora Enso.

2.1 Stora Enso

Stora Enso je integrovaná papírenská, balicí a lesní společnost, která produkuje časopisový, novinový, knižní a jemný papír, dále lepenku, průmyslová balení a dřevařské výrobky. Společnost chce svým zákazníkům nabídnout inovativní řešení založené na obnovitelných materiálech. [11]

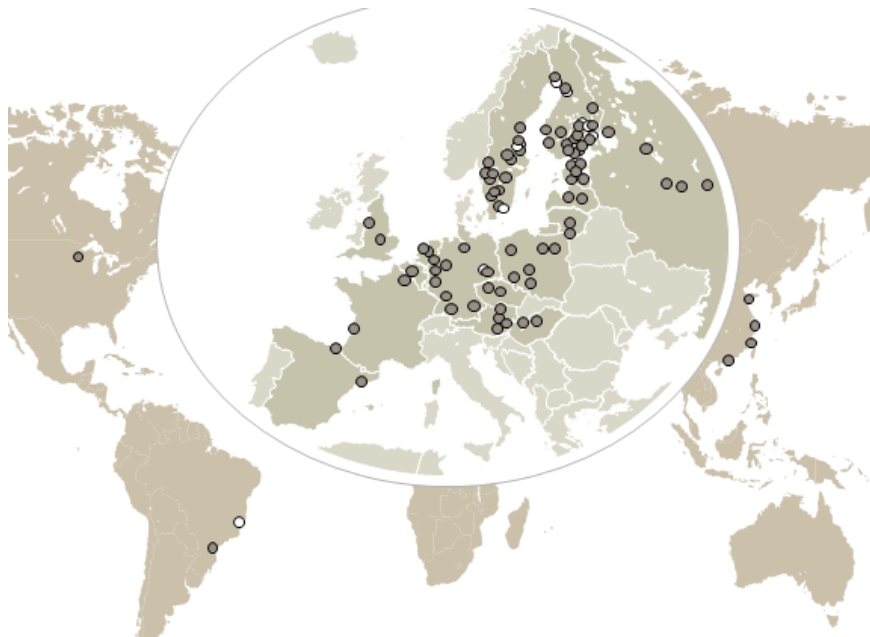
Stora Enso má přibližně 35 000 zaměstnanců ve více než 35 zemích světa, jejich složení je patrné z obrázku 2. Nejvíce pracovní síly tedy pochází z Finska a Švédska a nejméně z mimoevropských zemí.

Obrázek 2: Složení zaměstnanců Stora Enso podle země za rok 2010

Zdroj: upraveno podle interních dokumentů společnosti SEWP

Výrobní závody této společnosti jsou vyobrazeny na obrázku 3. Nejvíce je jich umístěno ve Finsku, Švédsku, Německu a Polsku. Některé závody se nacházejí i v mimoevropských zemích, jako je například Brazílie či Čína.

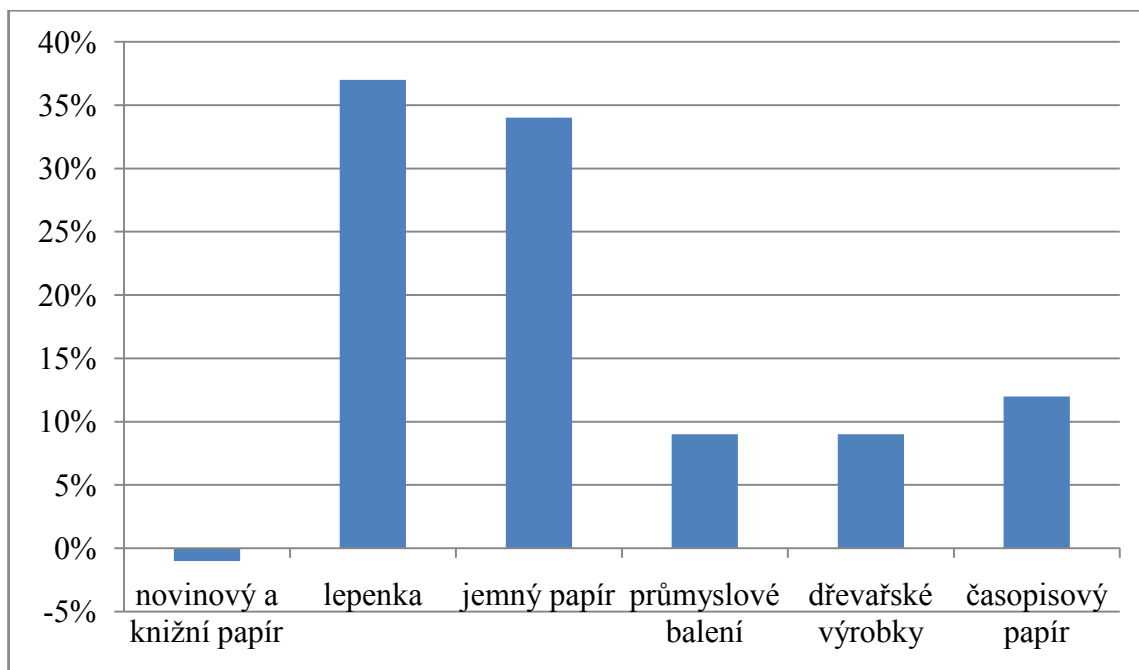
Obrázek 3: Výrobní závody

Zdroj: upraveno podle interních dokumentů společnosti SEWP

Společnost je veřejně obchodovatelná a zapsaná na burzách NASDAQ OMX v Helsinkách a ve Stockholmu. Mezi její zákazníky patří vydavatelství, tiskárny a papírny, dále obalové, truhlářské a stavební společnosti koncentrované především v Evropě a Asii.

Roční výrobní kapacita této společnosti je 4,9 milionu tun buničiny, 11,8 milionů tun papíru a lepenky a 1,3 miliardy metrů čtverečních vlnitého obalu a 6,0 milionu krychlových metrů řeziva. Jejich tržby v roce 2011 přesáhly 11,0 mld. Kč a provozní hospodářský výsledek činil 866,7 milionů dolarů. [11]

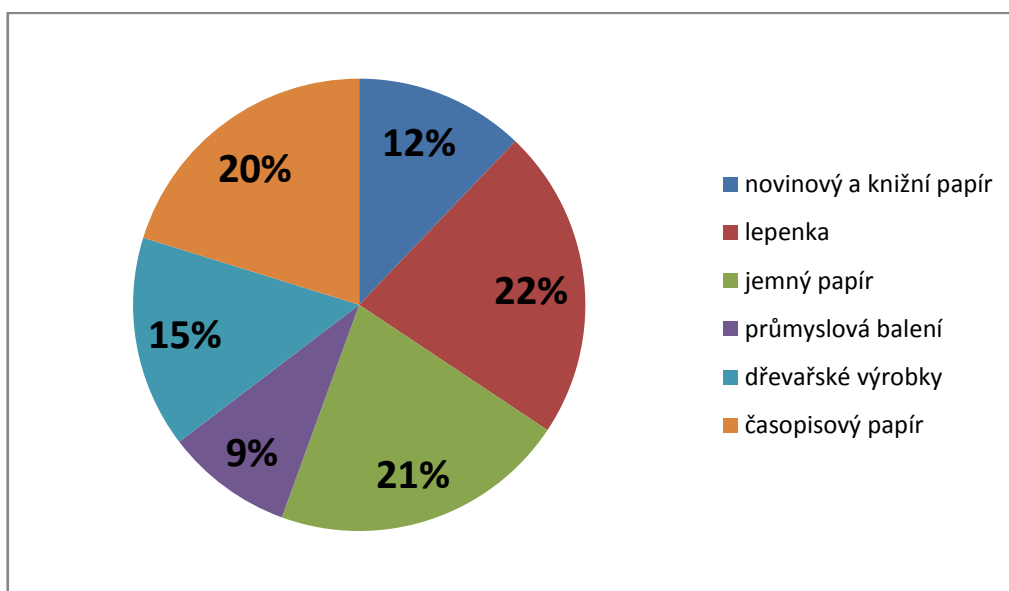
Podíl jednotlivých segmentů na tomto provozním zisku ukazuje obrázek 4. Z něj je patrné, že nejziskovější jsou závody produkující lepenku a jemný papír. A naopak ztrátu Stora Enso utrpěla z prodeje novinového a knižního papíru.

Obrázek 4: Podíl jednotlivých segmentů na provozním zisku za rok 2010

Zdroj: upraveno podle interních dokumentů společnosti SEWP

Podíl jednotlivých segmentů na prodeji názorně popisuje obrázek 5. Z něj je možné vyčíst, že nejvíce prodávanými produkty společnosti Stora Enso jsou lepenka, jemný a časopisový papír. Naopak nejmenší poptávka je po průmyslových baleních.

Obrázek 5: Podíl jednotlivých odvětví na prodeji za rok 2010

Zdroj: upraveno podle interních dokumentů společnosti SEWP

2.1.1 Vize, mise

Vize společnosti zní: „Dnes čelíme my jako společnost, lidé a planeta velkým změnám dříve nevídaným.“ Vize je o tom, jak Stora Enso vidí současný a budoucí vývoj a změny, které mohou nastat a jak je může využít. Mise společnosti zní: „Zvítězíme s řešením založeným na obnovitelných materiálech.“ Jejich misí je tedy konkrétní úkol, který je potřebný pro úspěch v podnikání, a vytváření hodnot pro zákazníky. Mezi jejich hodnoty patří kreativita, obnova (budování budoucnosti udržitelným způsobem) a důvěra. [11]

2.2 Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.

Tato kapitola je věnována bližšímu seznámení se společností Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o., jsou zde uvedeny informace z obchodního rejstříku, mapa, její stručná historie a také současnost.

2.2.1 Základní identifikační údaje z OR

Název	Stora Enso Wood Products, s.r.o.
Adresa	Nádražní 66, 582 63 Ždírec nad Doubravou
Forma	společnost s ručením omezeným
IČ	2526 4605
DIČ	CZ 2526 4605
Vznik firmy	firma byla založena roku 1997 a dne 5. února byla zapsána do obchodního rejstříku Krajským soudem v Hradci Králové
Jednatel společnosti	František Vomočil, Herbert Jöbstl
Předmět činnosti	Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence. Zámečnictví, nástrojařství. Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení. Provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení.

2.2.2 Mapa

Společnost SEWP sídlí v Nádražní ulici ve Ždírci nad Sázavou. Její umístění ilustruje obrázek 6.

Obrázek 6: Sídlo společnosti Stora Enso Wood Products, s.r.o.

Zdroj: upraveno podle [8]

2.2.3 Historie

Společnost Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o. vznikla v roce 1998, kdy proběhla fúze tří koncernů, a to finského Ensa, švédského Stora a rakouského Schweighoferu. Tímto spojením vznikla světová dřevozpracující společnost (včetně divize Stora Enso Timber). Dřevozpracující podnik ve Ždírci má však dlouholetou tradici již od svého založení v roce 1872.

V roce 2000 započala fúze společnosti Holzwerke Wimmer, založená roku 1939 v německém Pfarrkirchenu, se společností Stora Enso Timber. V roce 2001 zahájil svojí produkci závod ve Ždírci nad Doubravou a v témže roce plně vyhořel mateřský závod v Německu. Od roku 2003 byla obnovena produkce závodu v Pfarrkirchenu a oba závody v roce 2005 vyprodukovali přes 250.000 m³ KVH řeziva a společnost se tím stala vedoucím producentem KVH v Evropě. V roce 2005 byla dokončena fúze se Stora Enso Timber, v dnešní době je již Stora Enso Timber stoprocentním vlastníkem společnosti Holzwerke Wimmer. Společnost Holzwerke Wimmer se 1. 1. 2007 přejmenovala na Stora Enso Timber HV s.r.o., na konci roku 2010 došlo ke změně názvu a organizace společnosti, čímž se podtrhla příslušnost ke skupině Stora Enso Wood Products.

2.2.4 Společnost v současné době

Pila Ždírec je součástí výrobní skupiny Stora Enso Timber Central Europe a je největší pilou v České republice. Její roční kapacita pořezu je 470 000 m³ řeziva. Stora Enso Wood Products Ždírec se specializuje na prodej kulatiny, dřeva a dřevařských výrobků.

Kulatina se v roce 2010 vyráběla převážně ze smrku (99%) a z borovice (pouze 1%), její délka se z 59% rovnala 4 m, z 40% 5 m a z 1% 3 m, transport kulatiny probíhal z 86% dopravou kamionovou a z 14% dopravou železniční. SEWP v roce 2003 získala PEFC certifikaci (certifikát C-o-C je umístěn v příloze A) a od té doby se jí podařilo podnikat s kulatinou, kde je 83% z celkového množství takto certifikováno.

3 CERTIFIKACE C-O-C VE SPOLEČNOSTI STORA ENSO WOOD PRODUCTS ŽDÍREC S.R.O.

Tato kapitola se zaměřuje na to, jak jsou aplikovány požadavky na proces fyzické separace, metodu procentuálního podílu a na systém managementu právě v této společnosti.

3.1 Vymezení systému PEFC C-o-C

Systém PEFC C-o-C se týká celé společnosti Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o. a v rámci tohoto systému jsou zde vylišeny dva procesy, které je nutné chápat rozděleně.

Nejdůležitějším a nejobjemnějším procesem je pro tento závod proces A – výroba na pile. Je to proces výrobní, na vstupu je nakupována především smrková kulatina a výstupem jsou poté výrobky jako nevhodná kulatina pro pořez, štěpky, piliny, řezivo syrové, sušené a hoblované. Druhým nejdůležitějším procesem, ale objemově menším, je proces B – obchod s kulatinou a vlákninou (překup).

3.2 Metoda fyzické separace

Při použití této metody je společnost schopna zajistit identifikaci původu suroviny v každém okamžiku, kdy je surovina v jejím vlastnictví.

3.2.1 Identifikace v okamžiku dodání

Proces B, tedy obchod (překup), musí být rozdělen na obchod tuzemský a zahraniční.

Pro tuzemský obchod jsou uzavírány kontrakty mezi konečným zpracovatelem a SEWP. Společnost se prokazuje certifikátem C-o-C a jednotlivé dodávky od dodavatelů, kteří jim prodali dřevní surovinu certifikovanou (což doložili smlouvou a certifikátem), označují na dodacím listě. Předvyplněné dodací listy jsou spolu s nákladními listy pro vagónovou dopravu zaslány dodavatelům, ti poté doručí dodávku i s těmito doklady ke konečnému zpracovateli. Po provedení přejímky zašlou fakturu (nejčastěji je využívána hromadná faktura za určité období, kde jsou zřetelné jednotlivé dodávky). Fakturantka společnosti na základě této faktury provede přefakturaci na jednotlivé dodavatele.

Při tomto procesu zvolili metodu fyzické separace, jelikož se dodávky kamionové ani vagónové nemohou smíchat (jdou od dodavatelů přímo k zpracovatelům). Při kontrole fyzické separace je nutné dohlížet na správnost vyplňování přepravních dokladů (správnost opsání kategorie dřevní suroviny ze smluv na dodací listy).

Zahraniční obchod je praktikován převážně mezi firmou SEWP a jejími dceřinými společnostmi. Nákupčí nakupují dle požadavků partnerů pro tyto pily v Rakousku kulatinu. Smlouvu, kterou nákupčí uzavřou, mají v závodě k dispozici v originále, kopie smluv i certifikátů zasílají do svých dceřiných společností. Po zaslání dodávky do nějaké této společnosti projde kulatina elektronickou přejímkou. Na základě toho jsou vystaveny faktury jménem společnosti, ta tyto faktury přefakturuje na jednotlivé dodavatele. U této činnosti je společnost pouze zprostředkovatel obchodu, její povinností je dbát na správnost vyplnění smluv a včasné zaslání potřebných dokumentů do dceřiných společností. [7]

3.2.2 Požadavky na ověřování PEFC C-o-C

Fyzická separace znamená fyzické oddělení surovin různých kategorií ve všech fázích transportu, nákupu, výroby, manipulace, prodeje. Je zajištěna transportem (vagon, kamion), nikde se nemísí, nepřekládá, ale jde ke konečnému zpracovateli přímo od smluvního dodavatele, jako je obchodní partner, vlastník lesa nebo odvozní místo (vytěženého dříví a řeziva na pile). Jestliže je prodávána certifikovaná surovina, je na faktuře označena „100% PEFC certifikováno“, což je možné prohlédnout si v příloze B.

3.3 Metoda procentuálního podílu

Organizace provádí ověřování PEFC C-o-C procentuální metodou, protože se v průběhu výrobního procesu míchá certifikovaná surovina s jinými kategoriemi suroviny.

3.3.1 Výrobní dávka

Jedna výrobní dávka obsahuje všechny dřevěné produkty, které společnost nakoupila, s výjimkou suroviny fyzicky separované. Je vztažena ke skupině produktů (řezivo, kulatina a vedlejší produkty), které se stávají z podobné vstupní suroviny, což je surové jehličnaté dříví (převážně smrkové). Společnost je schopna všechny výstupní produkty přepočítat na stejnou měrnou jednotku, která se shoduje s měrnou jednotkou na vstupu.

3.3.2 Identifikace v okamžiku dodání

Kulatina (proces A) je nakoupena na základě smlouvy uzavřené s dodavatelem. Smlouvy se uzavírají na kvartál dopředu a dodavatel je povinen na smlouvu uvést, jak budou po celý Q dodávky certifikované (buď nijak, 100% PEFC, xx% PEFC nebo jiným systémem).

Fakturantka zaeviduje smlouvy do podnikového softwaru, kde se taktéž uvádí, jak bude dodávka certifikovaná. Na základě čísla smlouvy a k ní přiloženého certifikátu společnost

přesně ví, jakou kategorii kulatiny bude dodavatel dodávat. Ten se ve smlouvě rovněž zavazuje k tomu, že kulatina nepochází z kontroverzních zdrojů.

Za příjem kulatiny jsou zodpovědní mistři, ti jsou povinni ke každé dodávce vystavit přijímací lístek. Fakturantka poté provádí zápis do podnikového SW. Na tomto zápisu je uveden den příjezdu, čas příjezdu, množství, státní poznávací značka (v případě dodávky vagonem číslo vagonu), číslo smlouvy, respektive personální číslo (každý dodavatel má své, také se nazývá evidenční číslo dodavatele). Číslo smlouvy musí být na dodacím lístku od dodavatele, jestliže tam není, dodávka není přijata. Dodávka následně prochází elektronickou přejímkou, kde se tiskne protokol s přesně změřeným množstvím dodané kulatiny. Ten je vystaven na webových stránkách, kde si ho může dodavatel po zadání přístupového hesla prohlédnout a případné rozpory řešit ještě před fakturací.

3.3.3 Identifikace na úrovni dodavatele

Pracovníci evidující smlouvy (fakturantky oddělení kulatiny) jsou zodpovědní za správné zavedení informací do IS. Smlouvy jsou evidovány k dodavatelům, kteří jsou zavedeni v SW pod jednoznačným personálním číslem.

Veškeré vstupy klasifikované jako z certifikovaných zdrojů jsou doloženy dokumentem potvrzujícím jejich certifikovaný statut. Jestliže panuje podezření na neplatnost certifikovaného statutu pořizované suroviny, je tento statut ověřován představitelem vedení pro PEFC C-o-C u dodavatele nebo certifikačního orgánu, který prováděl certifikaci tohoto dodavatele, nebo na oficiálních stránkách PEFC.

Firma eviduje kopie certifikátů svých dodavatelů suroviny, aby veškeré vstupy klasifikované jako z certifikovaných zdrojů mohly být uznány jako certifikovaná surovina. Kopie certifikátů evidují fakturantky a platnost certifikátu ověřuje představitel vedení pro PEFC C-o-C v rámci hodnocení dodavatelů.

3.3.4 Metoda objemového kreditu

Pro označení kategorie původu suroviny na fakturách společnost používá metodu objemového kreditu.

Společnost se rozhodla používat tuto metodu a přerozdělovat certifikovanou surovinu mezi konečné produkty tak, aby certifikované produkty byly považovány za produkty obsahující 100% obsah PEFC certifikované suroviny. Tzn., že minimální podíl obsahu PEFC certifikované suroviny u produktů označených jako PEFC certifikované bude ve společnosti určen na 100%.

3.3.5 Společná jednotka

Podíl certifikované suroviny na vstupu i výstupu je vypočten na základě společné měrné jednotky, což je m³. Pokud odběratel provádí přejímku v jiných měrných jednotkách než v m³, je použit přepočtový koeficient. Obvyklé hodnoty koeficientů jsou uvedeny v tabulce 3.

Tabulka 3: Obvyklé hodnoty koeficientů

štěpka	1 prm = 0,337 m ³
piliny	1 prm = 0,3 m ³
kůra	1 prm = 0,4 m ³
štěpka	1 prm = 0,144 ATO
	1 m ³ = 0,427 ATO

Zdroj: interní dokumenty společnosti SEWP

3.3.6 Vlastní prodej

Každá objednávka s požadavkem na certifikovanou surovinu může být označena písmenem „P“ a do výroby je plánována na základě požezového listu. Když je objednávka hotova, vytvoří se evidenční lístek, který se v době nakládky odebere z paketu a předá na fakturační oddělení. Podle nich se později vytiskne dodací list a faktura.

Doklady pro evidenci všech výstupů jsou faktury vydané, ke každé z nich je ještě vydáván dodací list. Na fakturách musí být uvedeno alespoň:

- kategorie suroviny,
- dodavatel,
- druh výrobku,
- množství.

Společnost má zajištěno, aby nebylo prodáno více m³ certifikované suroviny než bylo nakoupeno. A pro potřeby certifikačního orgánu uchovává minimálně 5 let záznamy o prodeji.

3.3.7 Způsob označování původu prodáváného dříví

Pokud firma prodává certifikovanou surovinu českému odběrateli, uvádí na faktuře text tohoto znění: „Certification 100% PEFC.“ Jestliže je zákazníkem zahraniční organizace, SEWP text rozšiřuje: „The calculated content of the raw material originating from PEFC

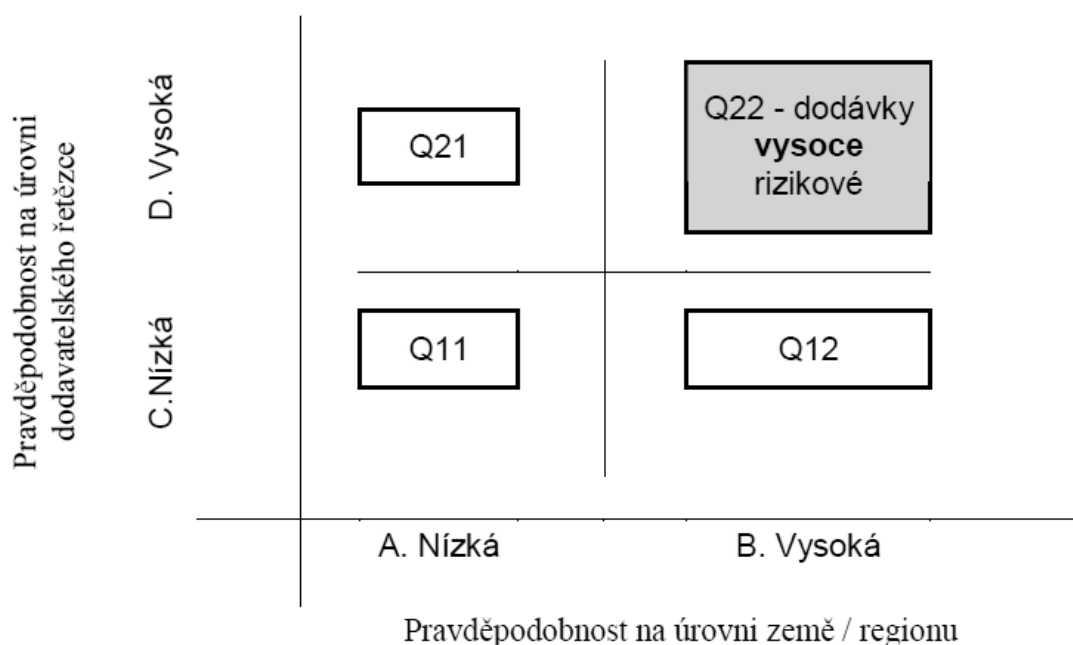
certified forests used for these wood products is 100%. Registration Number PEFC/08-31-0004 Chain-of-Custody: CSQ-CERT CERTIFICATE NO 131/CoC/2008.“

3.4 Kontroverzní zdroje

Nákupčí odpovědní za nákup a příjemku dřevní suroviny vyžadují od necertifikovaných dodavatelů podepsání Prohlášení dodavatele, a tím si ověří, že dřevo nepochází z kontroverzních zdrojů, tedy z nelegální těžby. Dále se tím informují o geografickém původu suroviny. Pokud by dodávky od dodavatele byly společností zařazeny do vysoce rizikových (viz níže), musí dodavatel podat nezbytné informace ke zjištění původu a celého dodavatelského řetězce dřevní suroviny. Poté musí tento dodavatel odběrateli umožnit kontroly jak druhou tak i třetí stranou. [7]

3.4.1 Hodnocení rizika

Na základě toho, jak je společnost spokojená s dodávkami dřevní suroviny, jsou dodavatelé rozděleni do kvadrantů, které jsou znázorněny na obrázku 7.

Obrázek 7: Hodnocení dodavatelů

Zdroj: [7]

Zhodnocení tohoto obrázku je uvedeno v následující tabulce 4.

Tabulka 4: Zhodnocení dodavatelů

oblast	pravděpodobnost	indikátor
úroveň země/ regionu	A - nízká	Dodavatel má certifikát PEFC. Dříví pochází z ČR nebo sousedních států. Původ dříví je podložen jiným certifikátem než PEFC.
	B - vysoká	Státy, ze kterých je zakázán vývoz dřeva. Státy s nízkou vynutitelností lesního práva. Státy s vysokou mírou korupce.
úroveň dodavatelského řetězce	C - nízká	Dodavatel je z ČR nebo ze sousedních států. Dodavatel je z EU. Dodavatel je dobře známý. Osobní znalost místa původu dříví. Dodavatel má certifikaci spotřebitelského řetězce dřeva.
	D - vysoká	Dodavatel je neznámý. Dodavatel je nedůvěryhodný. Dodavatel pochází z rovníkových oblastí.

Zdroj: upraveno podle [7]

Společnost si tedy dodavatele zařadí do jednotlivých skupin podle země či regionu a následně dle úrovně dodavatelského řetězce. Po zařazení do skupin může nastat situace, že dodavatel bude s nízkým rizikem, se středním nebo bude vysoko rizikový. Opatření ke snižování rizika popisuje tabulka 5.

Tabulka 5: Opatření ke snižování rizika

riziko/kvadrant	opatření
Q11 - nízké	Důsledně vyžadovat Prohlášení dodavatele. Pravidelné hodnocení dodavatelů.
Q12, Q21 - střední	Důsledně vyžadovat Prohlášení dodavatele. Pravidelné hodnocení dodavatelů. + Vyžadovat reference na dodavatele a vzorkovat ¹ dodávky.
Q22 - vysoké	Použití speciálního kontrolního programu. Ohlášení kontroly Představiteli vedení pro PEFC.

Zdroj: upraveno podle [7]

¹ Ověřování původu dřevní suroviny druhou nebo třetí stranou.

3.5 Logo PEFC

Logo PEFC je důležitým marketingovým nástrojem, protože poskytuje zákazníkům informaci, že dřevní surovina pochází z lesa obhospodařovaného trvale udržitelným způsobem. Společnost SEWP se zavazuje, že toto logo používá v souladu s licenční smlouvou.

Mezi právy a povinnostmi licenčního uživatele loga PEFC stojí, že logo musí být používáno pouze v rozměrech a barvách v souladu s Design manuálem loga PEFC, dále k němu musí být uvedeno registrační číslo licence a registrační známka PEFCTM.

3.6 Požadavky na systém managementu

Společnost splňuje všeobecné požadavky. Je schopna zabezpečit sledovatelnost původu dřevní suroviny, má vytvořené postupy, které definují příjem suroviny, zpracování a expedici. Zároveň se zaručuje, že zákazník vždy obdrží správné informace o původu dřevní suroviny ve výrobku.

Funkčnost systému PEFC C-o-C je jedenkrát ročně přezkoumávána na poradě vrcholového vedení. Představitel vedení pro PEFC podává hodnotící zprávu, která obsahuje:

- výsledky interních i externích auditů²,
- hodnocení výsledků činností kontrol,
- hodnocení výsledků preventivních a nápravných opatření,
- význam C-o-C pro firmu,
- vývoj nákupu a prodeje certifikované suroviny,
- požadavky zákazníků,
- hodnocení zdrojů:
 - lidé – vzdělávání a výcvik,
 - vybavení a pracovní prostředí,
- hodnocení dodavatelů:
 - certifikovaní – zda mají nadále platný certifikát,

² Interní audity jsou někdy nazývány audity prováděné první stranou. Znamená to, že audit provádí sama organizace nebo je veden z jejího pověření.

Externí audit neboli audit prováděný druhou, nebo třetí stranou znamená, že je prováděn stranami, které na ní mají zájem (např. zákazníci), nebo externí nezávislé organizace. [12]

- necertifikovaní – počet nízko rizikových, kolik bylo odmítnuto vysoce rizikových a kolik bylo provedeno kontrol druhou či třetí osobou,
- plán kontrol na další období.

Na závěr tohoto přezkoumání je sepsán zápis, ve kterém je potvrzeno, že vedení projednalo hodnotící zprávu, dále se v něm mohou objevit návrhy, doporučení, náměty ke zlepšení a opatření k nápravě. Druhým výstupem z přezkoumání efektivnosti systému je zhodnocení:

- a) systém PEFC C-o-C je funkční,
- b) systém PEFC C-o-C s výhradami,
- c) nefunkčnost některých částí systému PEFC C-o-C.

Společnost může provést nejen řádný přezkum, ale také mimořádný, a to pokud jsou uvedeny objektivní požadavky na změnu systému PEFC C-o-C (např. změna metody sledování dříví).

3.6.1 Hodnocení dodavatelů

SEWP provádí měsíční hodnocení dodavatelů v souvislosti s požadavky ověřování původu dřevní suroviny. V tomto měsíčním hodnocení jde především o platnost certifikátu C-o-C (kterou si mohou ověřit na oficiální internetové stránce PEFC), o spokojenost společnosti s dodavatelem a o to, zda dodavatelé dodržují termíny atd.

Dále zaměstnanci společnosti provádí každý rok minimálně 10 kontrol dodavatelů, a to tím způsobem, že přijedou do dané organizace a chtějí vidět platný certifikát. Mohou si vybrat jakoukoli dodávku, požadovat k ní veškerou dokumentaci a také mohou požádat o osobní prohlídku lesa, ze kterého dřevo pochází.

3.6.2 Představitel vedení pro C-o-C

Představitel vedení má za úkol ohlídat si změny či aktualizace Směrnice CFCS 2002:2011 na internetu na oficiálních stránkách PEFC, které je povinen ihned zapracovat do příručky C-o-C, aby měl zákazník v každý okamžik zajištěnou shodu s touto Směrnicí.

Jeho další odpovědností je dodržování požadavků uvedených ve Směrnici a udržování a rozvoj systému v organizaci. K zajištění těchto cílů má představitel právo dávat úkoly všem pracovníkům, kterých se PEFC C-o-C týká.

Představitel vedení je zároveň koordinátorem při realizaci nápravných opatření a interních auditech, k tomu musí zajistit:

- plán termínů interních auditů,
- osobu interního auditora,
- provedení hodnocení výsledků z interního auditu včetně opatření.

3.6.3 Lidské zdroje

Vrcholový management společnosti se snaží o zajišťování zdrojů nutných pro udržování systému PEFC a jeho zlepšování. Proto vedení průběžně zajišťuje školení pracovníků, jejichž práce ovlivňuje udržování a uplatňování systému spotřebitelského řetězce dřeva. Na základě školení jsou zaměstnanci o této oblasti informováni a disponují novými zkušenostmi a dovednostmi, které jsou potřebné k zajištění systému PEFC.

Ve společnosti existují dvě formy školení, a to:

- úvodní – zaměstnanci jsou zaškoleni ihned při nástupu, školení obsahuje především tyto body:
 - trvale udržitelné hospodaření,
 - podpora trvale udržitelného hospodaření firmou samotnou,
 - kategorie surovin,
 - metody sledování a firmou zvolená metoda,
 - osoba představitele vedení,
 - podstata certifikace C-o-C,
 - Směrnice CFCS 2002:2011 a její aplikace ve firmě,
 - řízení a uchovávání tiskopisů,
 - požadavky na pracovníky a záznam konkrétních činností každého pracovníka (software, způsob vyhodnocování, značení surovin při fyzické separaci, způsob značení kategorie suroviny na dokladech atd.),
 - znalost postupu, kde hledat informace k aplikování systému (příručka C-o-C → představitel vedení → konzultant → PEFC ČR),
- průběžné – koná se každé 3 roky před recertifikací, na základě provedení nutných nápravných opatření, v důsledku změn ve Směrnici CFCS 2002:2011, nebo při změně smluv.

Toto školení provádí zpravidla představitel vedení a výstupem je zápis, který podepíší všichni účastníci školení.

3.6.4 Interní audit

Aby se ověřilo, zda systém PEFC odpovídá plánovaným činnostem a požadavkům v normativním dokumentu CFCS 2002:2011, je prováděn jednou ročně interní audit. Představitel vedení má za úkol vytvořit plán interních auditů a jejich termín tak, aby byl auditory přezkoumán celý systém PEFC C-o-C.

Kontroluje se shoda dokumentace se skutečností, tedy zda jsou v dokumentaci obsaženy požadavky ze Směrnice a zda jsou také v praxi prováděny.

Volba auditorů musí zajistit objektivitu a nestrannost auditu. Auditóři proto nesmí provádět audit své vlastní práce. [4]

Interní auditor:

- musí být nezávislý a nestranný na předmětu auditu,
- musí být způsobilý (požaduje se průkaz způsobilosti nebo reference),
- je zodpovědný za provádění auditů,
- je zodpovědný za vedení záznamů z auditů,
- pokud je to externí pracovník, je nutné s ním uzavřít smlouvu

Jedenkrát za rok je představitel vedení povinen přezkoumat výsledky z provedených interních auditů, vedení záznamů a řešení neshod, a to v termínu zhotovení podkladů pro přezkoumání PEFC C-o-C vedením.

SEWP někdy před interním auditem provádí ještě jeden menší audit „nanečisto“. Zkontroluje si nějakou určitou oblast, provede opravy nesrovnalostí a připraví se tak na příchod auditora.

3.6.5 Řízení neshody

Společnost zajišťuje, aby nebyl dodán výrobek, který se neshoduje s požadavkem zákazníka. Pokud se tak ale stane a neshodný produkt (chybné označení původu suroviny, množství atd.) se zjistí po dodání nebo po zahájení jeho používání, společnost musí vykonat nápravná opatření k odstranění důsledků neshody.

Neshody jsou zjišťovány:

- při kontrolách dokladů o pořízení suroviny na vstupu,
- při dodání dřevní hmoty odběrateli,
- při kontrolách,
- při namátkových kontrolách,
- při interních auditech,
- při certifikačních a dozorových auditech.

Zjistí-li se neshodný produkt, je představitel vedení nucen neprodleně rozhodnout o nápravě.

Společnost chce zabránit opakujícím se neshodám, je v ní proto stanovený postup nápravných a preventivních opatření, který spočívá v:

- a) přezkoumání neshody,
- b) určení příčiny,
- c) stanovení a uplatnění potřebného opatření,
- d) ověření plnění stanoveného opatření.

3.6.6 Kontrola

Kontroly se týkají ověřování správného výpočtu procentuálního podílu na vstupu, označování kategorie dřeva při prodeji a celkového měsíčního množství v evidenci C-o-C. Spočívají v průběžných, plánovaných a mimořádných kontrolách.

Průběžné kontroly provádí představitel vedení nebo jím pověřený pracovník. V zásadě by ale neměl kontroly provádět pracovník, který vytvořil to, co se právě kontroluje.

Pokud jsou plánované a mimořádně kontroly zapisovány, je nutné uvádět:

- evidenční číslo,
- datum,
- kontrolované pracoviště,
- jméno kontrolovaného pracovníka,
- jméno kontrolujícího pracovníka,
- předmět kontroly,
- metoda,

- rozsah kontroly,
- reakce při shodě,
- reakce při neshodě. [7]

3.7 Vyhodnocení významu certifikátu C-o-C

Tato kapitola bakalářské práce je věnována zhodnocení předešlých let ve společnosti z hlediska certifikátu C-o-C, zabývá se tedy trendem nákupu a prodeje jak certifikované, tak necertifikované suroviny. Dále je zde zpracována analýza necertifikovaných dodavatelů a nakonec porovnání tržeb společnosti před a po získání certifikátu C-o-C.

3.7.1 Analýza necertifikovaných dodavatelů

V tabulkách 6-9 je rozpracována analýza necertifikovaných dodavatelů od roku 2007 do roku 2010. V roce 2007 se necertifikovaná surovina dovážela především od dodavatelů z ČR, minimální množství ze Slovenska a Německa. V následujícím roce mírně stoupl dovoz ze Slovenska. V následujících dvou letech byl zrušen nákup dřevní suroviny ze Slovenska a Německa, naproti tomu ale společnost započala dovážet z Polska. Podle aktuálních informací ze společnosti nebylo za rok 2010 při hodnocení rizik zjištěno žádné nízké ani vysoké riziko z hlediska kontroverznosti zdrojů.

Tabulka 6: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2007

2007		
země	množství v m ³	%
Česká republika	224 774,13	98,19
Slovensko	3 019,36	1,32
Německo	1 127,26	0,49
Celkem	228 920,75	100,00

Zdroj: interní dokumenty společnosti SEWP

Tabulka 7: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2008

2008		
země	množství v m ³	%
Česká republika	184 790,03	96,3
Slovensko	5 561,24	2,9
Německo	1 534,83	0,8
Celkem	191 886,1	100

Zdroj: interní dokumenty společnosti SEWP

Tabulka 8: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2009

2009		
země	množství v m³	%
Česká republika	128700,04	96,67
Polsko	4437,07	3,33
Celkem	133137,11	100

Zdroj: interní dokumenty společnosti SEWP

Tabulka 9: Analýza necertifikovaných dodavatelů za rok 2010

2010		
země	množství v m³	%
Česká republika	150943,84	89,46
Polsko	17779,66	10,54
Celkem	168723,5	100

Zdroj: interní dokumenty společnosti SEWP

V tabulkách 10-11 je vyobrazeno rozdělení českých necertifikovaných dodavatelů od roku 2007 do roku 2010. Obce a drobní soukromí majitelé zaujímají většinu z celkového množství necertifikovaných dodavatelů a v roce 2010 došlo k velkému navýšení jejich počtu.

Tabulka 10: Analýza necertifikovaných dodavatelů (obce a soukromí majitelé)

Rok	Obec + drobní soukromí majitelé			
	počet subjektů	%	m³	%
2007	213	69,38	92 285,78	40,31
2008	187	62,54	75 109,38	39,14
2009	135	60,27	40 894,98	30,72
2010	206	69,59	60 645,60	35,94

Zdroj: interní dokumenty společnosti SEWP

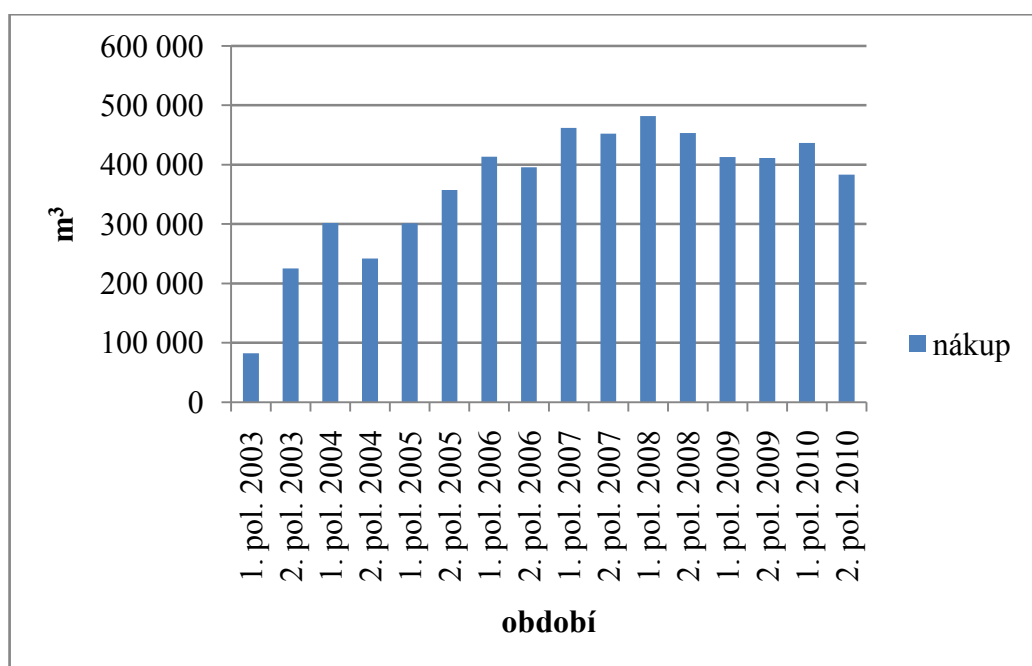
Tabulka 11: Analýza ostatních necertifikovaných dodavatelů

Rok	Ostatní			
	počet subjektů	%	m³	%
2007	94	30,62	136 634,97	59,69
2008	112	37,46	116 776,72	60,86
2009	89	39,73	92 242,13	69,28
2010	90	30,41	108 077,90	64,06

Zdroj: interní dokumenty společnosti SEWP

3.7.2 Nákup certifikované suroviny

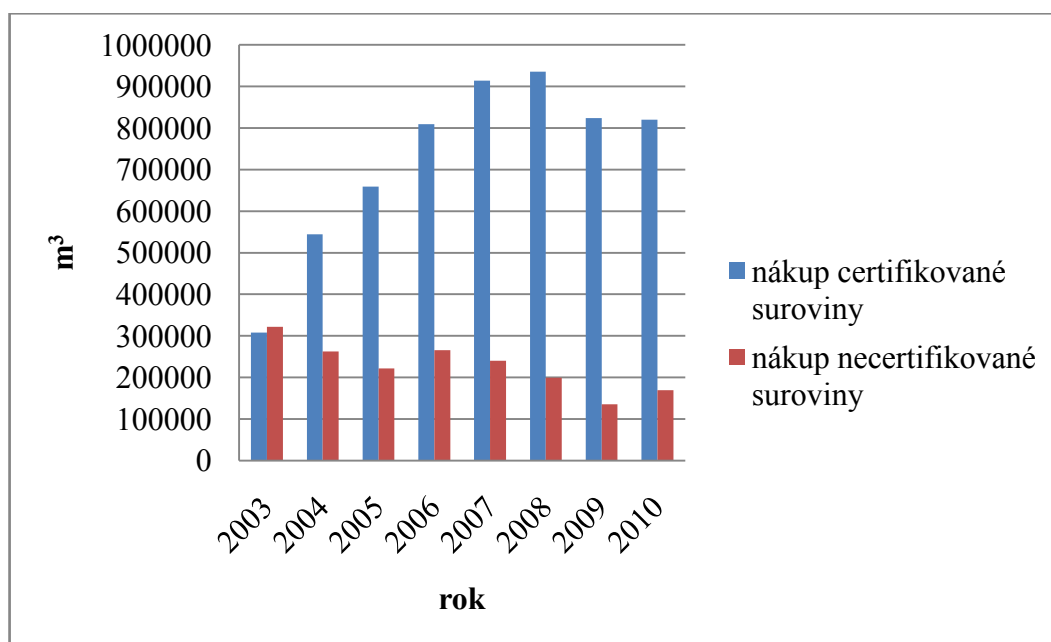
Společnost SEWP získala certifikaci spotřebitelského řetězce v roce 2003. Jak je patrné z obrázku 8, nákup certifikované suroviny měl zpočátku rostoucí trend, poté ale mírně poklesl. Rok 2005 byl pro společnost ve znamení zvyšujícího se nákupu certifikované suroviny. Nákup dosáhl svého maxima v prvním pololetí roku 2008. Poté ovšem následoval pokles. V certifikovaném nákupu došlo v roce 2010 k téměř dvouprocentnímu snížení oproti roku 2009. Podle nejaktuálnějších informací ze SEWP dochází v roce 2011 nadále ke snižování nákupu certifikované suroviny. Cílem společnosti je zastavit tento trend a dostat se na hodnoty z roku 2008.

Obrázek 8: Graf popisující nákup certifikované suroviny v m³ za jednotlivá pololetí

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 9 ilustruje nákup certifikované a necertifikované suroviny v m³ od získání certifikátu po rok 2010. V roce 2003 ještě převažoval nákup necertifikovaných surovin nad certifikovaným nákupem. To se v následujících letech otočilo, a to až tak, že v některých případech nákup certifikované suroviny téměř pětinasobně převyšuje nákup necertifikovaných surovin.

Obrázek 9: Graf popisující nákup certifikované a necertifikované suroviny v m³

Zdroj: vlastní zpracování

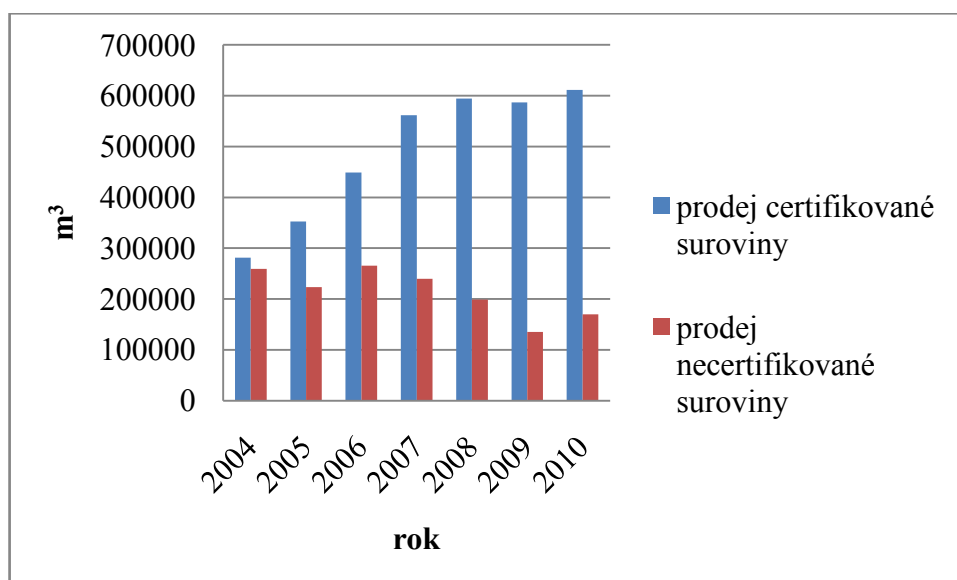
3.7.3 Prodej certifikované suroviny

Na následující tabulce 12 je porovnání prodeje necertifikované a certifikované suroviny. Pod tabulkou se nachází obrázek 10, který graficky znázorňuje údaje v tabulce. Prodej necertifikované suroviny převážně klesá, naopak prodej certifikované suroviny stoupá výše, výjimku tvoří pouze rok 2009, kdy tento prodej poklesl o více než 7 000 m³. Prodej certifikované suroviny dosáhl svého maxima v roce 2010, kdy překonal pomyslnou hranici 600 000 m³. Je tedy patrné, že zákazníci stále více preferují surovinu, u které je lehce prokazatelný původ a cesta spotřebním řetězcem.

Tabulka 12: Prodej certifikované a necertifikované suroviny v m³

rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Cert. surovina	281 159,4	352 621,5	448 722,2	561 200,3	594 013,3	586 877,5	611 177,1
Necert. surovina	259 412,1	223 664,9	265 772	240 113,4	199 141,9	135 561,4	169 697,2

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 10: Graf popisující prodej certifikované a necertifikované suroviny

Zdroj: vlastní zpracování

3.7.4 Porovnání tržeb společnosti SEWP

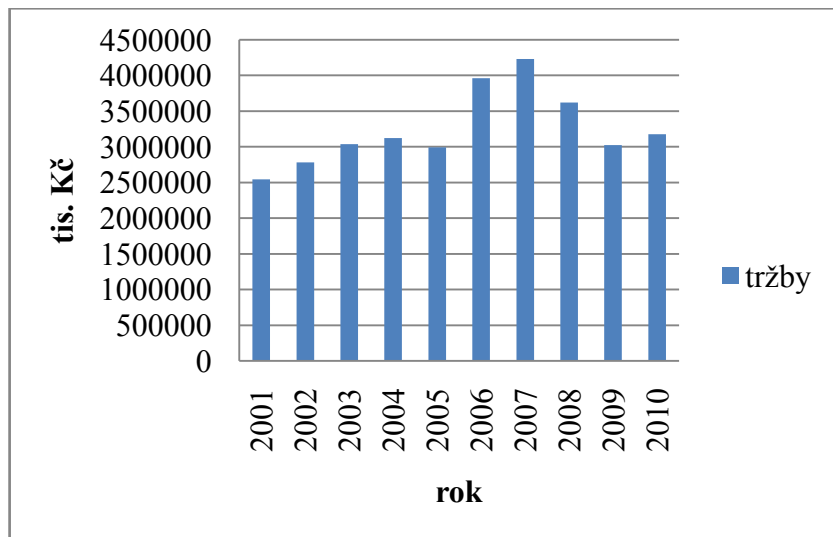
Pro zhodnocení významu certifikátu C-o-C je nutné posoudit vliv certifikátu spotřebitelského řetězce na tržby společnosti, protože pokud by byla společnost po získání certifikátu žádanější, vzrůstal by tak její prodej, a to by samozřejmě mělo zásadní vliv na růst tržeb. V tabulce 13 jsou znázorněny hodnoty tržeb od roku 2001 do roku 2010. Certifikovaný prodej začal až v roce 2003 po získání certifikátu C-o-C. Tržby společnosti se pohybují v průměru kolem částky 3 249 146,1 tis. Kč, nerostou po celé období držení certifikátu, maximální hodnoty dosáhly v roce 2007 a minimální v roce 2001.

Tabulka 13: Tržby za jednotlivé roky v tis. Kč

rok	2001	2002	2003	2004	2005
tržby	2542660	2782524	3036039	3123414	2993454
rok	2006	2007	2008	2009	2010
tržby	3959620	4231402	3618566	3025589	3178193

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku 11 je graficky znázorněna tabulka 13, aby byl lépe viditelný trend tržeb společnosti.

Obrázek 11: Tržby společnosti SEWP

Zdroj: vlastní zpracování

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit význam certifikátu C-o-C pro společnost Stora Enso Wood Products s.r.o. A dovolím si tvrdit, že cíl byl splněn. Pro zhodnocení bylo klíčové porovnání skutečnosti, zda zákazníci nakupují více certifikovanou nebo necertifikovanou surovinu, a porovnání tržeb před a po získání certifikátu.

Ačkoli zákazníci stále více preferují surovinu certifikovanou, chtějí znát původ dřevní suroviny a je pro ně důležité vědět, že pochází z lesů obhospodařovaných trvale udržitelným způsobem, tržby před a po získání certifikátu jsou po celou dobu téměř na stejné úrovni. Výjimku tvoří pouze roky od 2006 do 2008, kdy se tržby zvýšily o více jak 20%, certifikát C-o-C tedy není limitujícím faktorem pro prosperitu společnosti.

Význam certifikátu bych spatřovala spíše v tom, že společnosti pomáhá v odbytu dřevní suroviny v cizích zemích a u významných firem. Samozřejmě je možný i prodej necertifikovaného dřeva, ale v současné době se najde velmi málo odběratelů, kteří dřevo bez certifikátu přijmou.

Mezi další výhody certifikace C-o-C patří pomoc při získávání dobré pověsti u zákazníků, protože certifikát značí, že společnost usiluje o udržitelný rozvoj, tedy o stabilní, zdravý a rozmanitý les, který poskytne velké množství dřeva té nejvyšší kvality, a lidé v dnešní době to určitě dokážou ocenit.

Jelikož společnost vlastní certifikát C-o-C, může sama provádět kontroly svých dodavatelů dřeva. Je tedy schopna si sama ohlídat požadovanou kvalitu dřevní suroviny a její původ. SEWP je oprávněna navštívit jakéhokoli svého dodavatele a požadovat po něm platný certifikát, zkontrolovat si veškerou dokumentaci k vybrané dodávce a dokonce požádat o prohlídku lesa, ze kterého dřevo pochází. Proto tato výsada dozajista patří k pozitivům certifikace.

Mezi nevýhody certifikace spotřebitelského řetězce patří zvýšení výdajů ve formě nákladů na certifikaci a dodržování pravidel daných normou. Ale společnost si může dovolit zvýšit prodejní cenu dřeva, které je kvalitnější a více žádané, proto má certifikace v konečném důsledku dlouhodobě pozitivní přínos.

Na závěr bych uvedla ještě jednu neméně důležitou výhodu certifikátu C-o-C, a tou je uspokojení společnosti z toho, že podporuje dobrou věc.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] CFCS 1001:2006. *Certifikace hospodaření v lesích – popis systému certifikace*. Praha: PEFC Česká republika, 2006 [cit. 2012-01-14].
Dostupné z: http://www.pefc.cz/images/stories/dokumenty-ke-stazeni/standardy-ceskeho-systemu-certifikace-lesu/CFCS_1001_2006_230206_ZL_0108.pdf.
- [2] CFCS 1005:2006. *Kvalifikační kritéria pro auditory a certifikační orgány provádějící certifikaci hospodaření v lesích a ověřování „spotřebitelského řetězce dřeva“*. Praha: PEFC Česká republika, 2006 [cit. 2012-03-13].
Dostupné z: http://www.pefc.cz/images/stories/dokumenty-ke-stazeni/standardy-ceskeho-systemu-certifikace-lesu/CFCS_1005_2006_130407_ZL_0108.pdf.
- [3] CFCS 2002:2011. *Spotřebitelský řetězec lesních produktů - požadavky*. Praha: PEFC Česká republika, 2010 [cit. 2012-02-01].
Dostupné z: http://www.pefc.cz/images/stories/dokumenty-ke-stazeni/standardy-ceskeho-systemu-certifikace-lesu/cfcs%202002_2011.pdf.
- [4] CSN EN ISO 9001. *Systémy managementu jakosti - Požadavky*. Praha: Český normalizační institut, 2002. 51 s.
- [5] HADRABOVÁ., Alena. *Environmentální aspekty podnikání*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2010. 120 s. ISBN 978-80-245-1709-4.
- [6] KOBYLKA, Aleš. Certifikace spotřebního řetězce dřeva. In: *Zprávy lesnického výzkumu = Reports of forestry research*. [online]. Jíloviště-Strnady: Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, Jíloviště-Strnady, 2006, s. 258-264 [cit. 2012-01-12]. ISSN 0322-9688. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/ris/ekodisk-new.nsf/6d13b004071d0140c12569e700154acb/6c60e5786a90d786c12576410035e70c/\\$FILE/Zpr%C3%A1vy%20lesnick%C3%A9ho%20v%C3%BDzkumu%202006_4.pdf#page=41](http://www.mzp.cz/ris/ekodisk-new.nsf/6d13b004071d0140c12569e700154acb/6c60e5786a90d786c12576410035e70c/$FILE/Zpr%C3%A1vy%20lesnick%C3%A9ho%20v%C3%BDzkumu%202006_4.pdf#page=41).
- [7] LUKAS, Zdeněk. Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o. *Příručka PEFC C-o-C*. Ždírec nad Doubravou, 2011.
- [8] *Mapy.cz* [online]. © 2001-2012 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/>.
- [9] *PEFC* [online]. [1.1.2008] [cit. 2012-01-3]. Dostupné z: <http://www.pefc.cz/>.

- [10] PEFC ST 2002:2010. *Chain of Custody of Forest Based Products - Requirements*. Geneva: PEFC Council, 2010 [cit. 2012-03-08].
Dostupné z: <http://www.pefc.org/standards/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/item/673-chain-of-custody-pefc-st-20022010>.
- [11] STORA ENSO. *Rethink | Stora Enso* [online]. [2012] [cit. 2012-03-10]. Dostupné z: <http://www.storaenso.com/>.
- [12] SVOBODA, Ladislav; DOHNALOVÁ, Žaneta; BĚLINA, Petr. *Managementy kvality, bezpečnosti a životního prostředí*. 1. vydání. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 193 s. ISBN 978-80-7395-067-5.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Certifikát C-o-C

Příloha B Faktura s označením kulatiny 100% PEFC certifikováno

Příloha A

CERTIFIKAČNÍ ORGÁN CSQ-CERT
PŘI ČESKÉ SPOLEČNOSTI PRO JAKOST

Certification Body CSQ-CERT of the Czech Society for Quality accredited pursuant to ČSN EN 45011:1998 Czech National Standard by the Czech Accreditation Institute, quasi-public company (Český institut pro akreditaci, o.p.s.) and recorded under the registration number V 3152

issues

CERTIFICATE

compliance of consumer chain of forest products (Chain of Custody) PEFC with requirements of PEFC Czech Republic standard

CFCS 1004:2006, revision 3

i.e. with requirements of Annex 4 of the Technical document of the PEFC Council to company

Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.

Nádražní 66, 582 63 Ždírec nad Doubravou, Czech Republic
Company Identification Number: 25264605

Scope:
Round timber store
Sawmill production
Purchase and sale of lumber
Silviculture and forestry work
(SKP - standard product classification: 20.10, 51.53.1, 02.02)

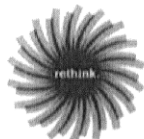
Certificate registration number: 131/C-o-C/2011
Date of the first certification: 21 May 2003
Valid from: 19 May 2010
Valid to: 22 April 2012
Head of the certification centre: Ing. Eliška Michálková

The certified company is subject to supervision of the CSQ-CERT. In the case a substantial nonconformance with the requirements of the "Chain-of-Custody of Forest Based Product - Requirements" normative document (CFCS 1004:2006, revision 3) shall be identified, the certificate validity may be suspended or terminated. The certification result relates to the assessment subject only. This document may be reproduced in its entirety only.
Place of issue: CSQ-CERT Novotného lávka 5, 116 08 Praha 1

Příloha B

Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.

Obchodní partner

storaenso

Ref. prodávajícího
Březen

Datum faktury
12.03.2012

Den zdaň. plnění
12.03.2012

Vytvořil/a
Adamcova Petra

FAKTURA
2500220976

Kupující

Příjemce

Ref. příjemce

ICO a DIČ kupujícího
45277192
CZ45277192

Platební podmínky

8 dnů 3%, 30 dnů bez skonta

Místo složení

Místo určení

Referenční číslo

136310025002209765

Země určení

Ceská republika

Hlavní dopravce

Č. účtu

Citibank A.S.

BIC CITICZPX

IBAN CZ05 2600 0000 0020 3569 0100

Account holder: Stora Enso Timber Ždírec s.r.o

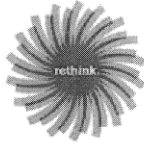
Položka	Produkt	Množství	Jednotka	Cena za jednotku CZK	Cena
Č. smlouvy 2250020163, Objednávka nákladky 2250040382, Dodací list 22501701559, Datum vyskladnění 12.03.2012					
1.	SM rezivo 38x58 0-4 nesusene, hnědá imp. 4000 Svázáno Způsob balení Folie <u>Certifikace</u>	16.188	M3	4 600.00	74 464.80
				16.188	
				svazek 1x5 ks	
				LP	
				Papír (5 stran)	
				PEFC 100 %	
2.	SM rezivo 38x58 0-4 nesusene, hnědá imp. 5000 Svázáno Způsob balení Folie <u>Certifikace</u>	3.372	M3	4 350.00	14 668.20
				3.372	
				svazek 1x5 ks	
				LP	
				Papír (5 stran)	
				PEFC 100 %	
3.	WW Sawn 28x48 0-4 UN, bílé 4000 Svázáno Způsob balení Folie <u>Certifikace</u>	2.484	M3	4 350.00	10 805.40
				2.484	
				svazek 1x5 ks	
				LP	
				Papír (5 stran)	
				PEFC 100 %	
4.	SM rezivo 38x48 0-4 nesusené, bílé 4000 Svázáno Způsob balení Folie <u>Certifikace</u>	2.605	M3	4 350.00	11 331.75
				2.605	
				svazek 1x5 ks	
				LP	
				Papír (5 stran)	
				PEFC 100 %	
5.	SM rezivo 38x58 0-4 nesusene, bílé	2.698	M3	4 350.00	11 736.30

Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.
Nádražní 66
CZ-58263 Ždírec nad Doubravou

Tel +420 569 77 6600
Fax +420 569 77 6690
www.storaenso.com

DIČ: CZ25264605
ICO: 25264605
Krajský soud v Hradci Králové oddíl C,
vločka 10951

Strana : 1/2

Stora Enso Wood Products Ždírec s.r.o.

Obchodní partner

FAKTURA
2500220976

storaenso

Ref. prodávajícího
Březen

Datum faktury
12.03.2012

Den zdaň. plnění
12.03.2012

Vytvořil/a
Adamcova Petra

	4000	2.698			
	Svázáno	svazek 1x5 ks			
	Způsob balení	LP			
	Folie	Papír (5 stran)			
	<u>Certifikace</u>	<u>PEFC 100 %</u>			
6.	WW Sawn 45x170 3-4 SD		4.223 M3	4 250.00	17 947.75
	4000	4.223			
Celkem			31.570 M3		140 954.20 CZK
				DPH [20.0 %]	28 190.84 CZK
				Celkem	169 145.04 CZK
			Skonto 3 % z celku	169 145.04 CZK	5 074.36 CZK
				Den splatnosti 20.03.2012	164 070.68 CZK
				Den splatnosti 11.04.2012	169 145.04 CZK

CoC certificate number: 131/C-o-C/2011